

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání

Tomáš Janda

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Janda

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání

Název anglicky

Control Activities in the Field of Licenced Trades

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je vymezení oblasti živností a popsání kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání. Provedení výzkumu praktické živnostenské kontroly a zjištění nejčtetnějšího porušování právních předpisů ze stran podnikajících subjektů v rámci živnostenského zákona, na územní působnosti Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem za rok 2018. Na základě provedeného výzkumu navržení patřičných řešení, kterými by se snížilo porušování právních předpisů ze strany živnostníků.

Metodika

Studium a analýza právních předpisů a odborné literatury. Na základě poznatků z teoretické části práce zvolení vhodné statistické metody pro získání dat a vypracování praktické části práce. Vyhodnocení získaných dat a návrh účinných opatření.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Živnost, živnostenský úřad, živnostenský rejstřík, podnikatel, fyzická osoba, právnická osoba, kontrola, pře-
stupek.

Doporučené zdroje informací

Horzinková, E., Urban, V., Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem. 13. vydání, Praha:
Linde Praha, a.s. 2013, ISBN 978-80-86131-97-9.

Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář.
Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. 404 s, ISBN 978-80-7478-471-2.

Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praha:
Nakladatelství Leges, 2018, ISBN 978-80-7502-212-7.

Padrnos, J. Vhled do právní úpravy českého obchodního práva. 1. díl. Ostrava: KEY Publishing, 2013, ISBN
978-90-7418-180-1.

Vedral, J., Kontrolní řád s komentářem. Praha: Bova Polygon, 2015, ISBN 978-80-7273-175-6.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

JUDr. Daniela Světlíková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2018

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne .....

_____

Tomáš Janda

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval JUDr. Daniele Světlíkové za podporu, vedení, velmi profesionální přístup, odborné připomínky a za její čas strávený poradenskou činností při vypracování bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval vedoucím pracovníkům a všem kontrolorům Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem za poskytnuté cenné informace a jejich zkušenosti, které mi pomohly k vypracování bakalářské práce.

Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na výkon a průběh kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání, která je přenesenou působností veřejné správy České republiky. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V teoretické části jsou vymezeny všeobecné pojmy, popsány a analyzovány právní předpisy, které upravují kontrolní činnost a také zvláštní právní předpisy, které úzce souvisejí s živnostenským podnikáním. Teoretická část se zabývá popsáním živnostenského podnikání, vymezením oblasti živností a jejich provozování, strukturou a kompetencí živnostenských úřadů, systémem samosprávných celků, výkonem živnostenské kontroly a popsáním průběhu správního řízení.

Praktická část představuje výkon kontrolní činnosti Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem. V praktické části byla provedena analýza zjištěných porušení živnostenského zákona a také bylo provedeno vyhodnocení nejčtenějších porušení. Součástí praktické části je použití metody strukturovaných rozhovorů s podnikateli a kontrolními osobami živnostenského úřadu sloužících pro ověření získaných skutečností. Na základě zjištěných skutečností byl navržen průvodce živnostenským podnikáním, pro snížení nejčtenějších případů porušování živnostenského zákona a přehlednější orientaci podnikatelů v dané problematice. Dále byla navržena legislativní změna živnostenského zákona. Navržená opatření v závěru bakalářské práce by měla usnadnit provozování živnostenského podnikání.

Klíčová slova: živnost, živnostenský úřad, živnostenský rejstřík, podnikatel, fyzická osoba, právnická osoba, kontrola, přestupek.

Control Activities in the Field of Licenced Trades

Abstract

The bachelor thesis focuses on the performance and course of control activities in the field of licenced trades, which is a delegated competence of public administration of the Czech Republic. The bachelor thesis is divided into two parts, the theoretical and the practical part. The theoretical part defines the general terms, describes and analyzes the legal regulations governing the control activity including the special legal regulations that are closely related to the licenced trades. It also deals with the description of trade business, the definition of the field of trade and their operation, the structure and competence of trade licensing offices, the system of self-governing units, the performance of trade control and description of the course of administrative proceedings.

The practical part presents the control activities of the Trade Licensing Office of the Municipality of Ústí nad Labem, in which an analysis of the violations of the Trade Licensing Act was carried out and the most frequent violations evaluated. A section of the practical part describes the use of the method of structured interviews with entrepreneurs and control persons of the trade licensing office used to verify the information obtained. Based on the ascertained facts, a guidebook for the most frequently violated provisions of the Trade Licensing Act was proposed, to reduce cases of violation of the Trade Licensing Act and to provide a clearer orientation for entrepreneurs in this issue. Furthermore, a legislative amendment to the Trade Licensing Act was proposed. The proposed measures at the end of the bachelor thesis should facilitate the operation of the licenced trades.

Keywords: trade, trade licensing office, trade register, entrepreneur, natural person, legal entity, control, violation.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	16
3.1 Právní úprava živnostenského podnikání v České republice	16
3.1.1 Živnosti ohlašovací	19
3.1.2 Živnosti koncesované	20
3.1.3 Podmínky pro provozování živnosti	21
3.1.4 Zvláštní podmínky provozování živnosti	22
3.1.5 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce	23
3.1.6 Provozovna	24
3.1.7 Sídlo a povinnosti podnikatele.....	25
3.2 Živnostenské úřady	27
3.2.1 Obecní živnostenské úřady	28
3.2.2 Krajské živnostenské úřady	29
3.2.3 Živnostenský úřad České republiky.....	30
3.3 Živnostenský rejstřík	30
3.4 Správní řád	31
3.5 Živnostenská kontrola	33
3.5.1 Zákon o kontrole (kontrolní řád)	33
3.5.2 Živnostenská kontrola a přestupky podle živnostenského zákona	38
3.5.2.1 Živnostenská kontrola – živnostenský zákon	38
3.5.2.2 Přestupky podle živnostenského zákona	39
3.6 Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a zákon o některých přestupcích	42
3.6.1 Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (přestupkový řád)	42
3.6.2 Zákon o některých přestupcích	49
3.7 Zákon o ochraně spotřebitele	51
3.8 Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.....	53
3.9 Zákon o povinném značení lihu	54
3.10 Zákon o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době	55
3.11 Zákon o regulaci reklamy.....	55
3.12 Tržní řád	56
4 Vlastní práce	57

4.1	Obecní živnostenský úřad Magistrátu města Ústí nad Labem	57
4.2	Provádění živnostenské kontroly v praxi a v číslech	58
4.2.1	Analýza stěžejních ustanovení živnostenského zákona podléhajících živnostenské kontrole	60
4.3	Zjištěná nejčastější porušení živnostenského zákona.....	62
4.4	Rozhovory s podnikateli.....	67
4.5	Rozhovory s kontrolujícími.....	70
5	Výsledky a diskuse	72
6	Závěr.....	76
7	Seznam použitých zdrojů.....	78
	Internetové zdroje.....	79
8	Přílohy	80

Seznam grafů

Graf č. 1: Znázornění zjištěných přestupků u právnických osob za rok 2018	65
Graf č. 2: Znázornění zjištěných přestupků u fyzických osob za rok 2018	66

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Provedení živnostenských kontrol právnických osob za rok 2018	63
Tabulka č. 2: Provedení živnostenských kontrol fyzických osob za rok 2018	64

Seznam použitých zkratk

MmÚ	Magistrát města Ústí nad Labem
ŽZ	živnostenský zákon
EET	elektronická evidence tržeb
GDPR	General Data Protection Regulation – obecné nařízení o ochraně osobních údajů

1 Úvod

Téma bakalářské práce Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání jsem si vybral z toho důvodu, jelikož je mi toto téma velmi blízké. Po dobu 2 let jsem působil jako zaměstnanec Statutárního města Ústí nad Labem, organizačně zařazen do Živnostenského odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. V rámci živnostenského úřadu jsem prováděl kontrolní činnost podnikajících subjektů a dále jsem vedl správní řízení s podnikateli a fyzickými osobami ve vztahu k živnostenské kontrole. Živnostenské podnikání je velmi živé téma, jelikož v dnešní době se převážně vše řídí prostřednictvím podnikatelských subjektů, a tudíž je tento směr neustále rozvíjen a zdokonalován tak, aby co nejvíce odpovídal dnešním požadavkům.

Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání je výkonem veřejné správy, a tudíž tematicky neodmyslitelně patří do obsahové náplně mnou studovaným studijním oborem Hospodářská politika a správa – Veřejná správa a regionální rozvoj.

Listinou základních práv a svobod České republiky je živnostenské podnikání zakotveno jako jedna z možností samostatného obstarávání prostředků k živobytí. Po obnově samostatného českého státu je živnostenské podnikání stále populárnější a žádanější formou výdělků a samostatně zvoleným životním stylem občanů České republiky. Dle statistických údajů dostupných z internetových stránek www.mpo.cz Ministerstva průmyslu a obchodu bylo v České republice ke dni 31. 12. 2018 evidováno 2 505 551 podnikatelů, z toho 2 028 496 fyzických osob a 477 055 právnických osob. Ke stejnému dni je evidováno 3 743 413 platných živnostenských oprávnění. Oproti stejným údajům z roku 2017 činí v roce 2018 celkový nárůst podnikatelských subjektů o 37 217 podnikatelů a nárůst živnostenských oprávnění o 82 769. V průměru na jednoho podnikatele připadá 1,49 živnostenských oprávnění. Nejvíce živnostenských oprávnění vlastní fyzické osoby ve věku od 41 let do 45 let věku, kterých je k 31. 12. 2018 registrováno 308 514 celkem s 454 116 živnostenskými oprávněními. V počtu podnikajících fyzických osob podle pohlaví převládají muži, kterých je registrováno 1 293 491 oproti ženám, kterých je registrováno 735 005 k 31. 12. 2018.

Tyto údaje dokazují, že občané České republiky se stále více rozhodují pro živnostenské podnikání a počet podnikatelů a živnostenských oprávnění roste každým rokem. Tento počet také poukazuje na to, že je za potřebí kvalitních právních norem, které budou upravovat, řídit a kontrolovat chování podnikatelských subjektů ve vztahu ke spotřebitelům ale zároveň

budou chránit i podnikatele samotné. Také je zapotřebí důsledně vykonávat kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání, aby bylo zamezeno a odstraněno nekvalitní poskytování spotřebitelských služeb, a také porušování právních předpisů České republiky v souvislosti s podnikáním.

Při vypracování této bakalářské práce je vycházeno z platných a účinných právních předpisů ke dni 31. 8. 2019.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je vymezení oblasti živností a popsání kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání. Provedení výzkumu praktické živnostenské kontroly a zjištění nejčtetnějšího porušování právních předpisů ze stran podnikajících subjektů v rámci živnostenského zákona, na územní působnosti Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem za rok 2018. Na základě provedeného výzkumu navrhnout průvodce nejčastěji porušovanými ustanoveními živnostenského zákona a navrhnutím legislativní změny živnostenského zákona. Návrhem těchto opatření by se snížilo porušování právních předpisů ze strany živnostníků.

2.2 Metodika

Bakalářská práce bude rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V teoretické části práce budou shromážděny a analyzovány právní předpisy upravující živnostenské podnikání zejména živnostenský zákon a předpisy upravující průběh a výkon kontroly a také zvláštní právní předpisy související s živnostenským podnikáním. Dále bude prostudována a analyzována odborná literatura týkající se živnostenského podnikání, pomocí které bude teoretická část vypracována.

Do bakalářské práce budou zahrnuty poznatky a informace získané praktickým pozorováním na Oddělení kontrolní a správní, Živnostenského odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. Statistické údaje o provedených kontrolách na územní působnosti Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem, budou tímto úřadem poskytnuty pro zpracování v praktické části bakalářské práce a budou přehledně zpracovány do tabulek a jejich vyhodnocení bude znázorněno příslušnými grafy. Zjištěné skutečnosti analýzou statistických údajů budou následně sloužit k vypracování průvodce nejčastěji porušovanými ustanoveními živnostenského zákona. V praktické části bude použito kvalitativního výzkumu prostřednictvím vedených dobrovolných strukturovaných rozhovorů s vybraným spektrem podnikatelů

a také s kontrolními osobami živnostenského úřadu. Otázky budou pokládány tazatelem a volné odpovědi dotazovaných osob budou tazatelem zaznamenávány.

Spektrum podnikatelů, se kterými budou provedeny rozhovory, bude stanoveno tak, aby v tomto výběru byli podnikatelé, se kterými byla vedena živnostenská kontrola a také podnikatelé u kterých živnostenská kontrola nikdy neproběhla. Do tohoto výběru budou zahrnuti podnikatelé, kteří provozují své živnosti přímo prostřednictvím provozoven, ale také podnikatelé, kteří živnostenské provozovny nepoužívají, pracují z domova nebo své služby poskytují u klientů po předchozí domluvě. Ve stanoveném výběru podnikatelů také bude dotazován statutární orgán (jednatel) právnické osoby. Podnikatelům budou položeny následující otázky:

- Jak dlouho provozujete svou podnikatelskou činnost a v jakém oboru – jaké živnosti provozujete?
- Splňujete pro své podnikání odbornou způsobilost, nebo provozujete živnost(i) prostřednictvím odpovědného zástupce?
- Využíváte pro své podnikání provozovnu(ny)? Zda ano, kolik provozoven využíváte?
- Proběhla u vás někdy živnostenská kontrola? Jestliže ano, kolikrát byla kontrola provedena?
- Byly během živnostenské kontroly zjištěny porušení živnostenského zákona, nebo jiných právních předpisů? Bylo porušení předpisů z vaší strany vědomé nebo nevědomé? Jaká byla vaše reakce?
- Jaký jste měl(a) subjektivní pocit z provedené kontroly?
- Myslíte si, že znáte právní předpisy související s vaší podnikatelskou činností? Kde a jak získáváte informace týkající se vašich povinností?
- Je pro vás živnostenský zákon srozumitelnou právní normou? Jaké změny tohoto zákona byste uvítal(a)?
- Využíváte ke své podnikatelské činnosti internet? Obešel(a) byste se bez internetu?
- Kde máte umístěné vaše sídlo? Využíváte virtuální adresu sídla?

Rozhovory budou vedeny také s kontrolními osobami, které dlouhodobě přímo vykonávají živnostenskou kontrolu na územní působnosti Živnostenského úřadu

Magistrátu města Ústí nad Labem. Kontrolním osobám budou položeny následující otázky:

- Jak dlouho pracujete na živnostenském úřadě a jak dlouho vykonáváte kontrolní činnost?
- Jak často kontrolujete stejného podnikatele (váš odhad – přibližný údaj)?
- Jak reagují podnikatelé na vámi zjištěná porušení právních předpisů?
- Porušují podnikatelé právní předpisy vědomě nebo spíše nevědomě?
- Jakých porušení živnostenského zákona se podle vás podnikatelé nejčastěji dopouštějí?
- Jaký máte subjektivní pocit při provádění živnostenské kontroly – jak podnikatelé vnímají kontrolu (pozitivně, nebo spíše negativně)?

Získané informace prostřednictvím rozhovorů budou sloužit ke komparaci statistických údajů a výsledků výzkumu. Vyhodnocené informace zjištěné kvalitativním výzkumem budou primárně sloužit pro návrh legislativních změn.

3 Teoretická východiska

3.1 Právní úprava živnostenského podnikání v České republice

Pojem živnostenské podnikání je dnes běžně známým a zažitým termínem denního života občanů. První zmínky a začátky živnostenského podnikání na našem území však sahají až do 10. století, kdy se tato činnost postupně vyvíjela. Od 14. století se začali řemeslníci sdružovat do cechů. Jako první byl mincovní cech a cech krejčích. Cechy si vybudovaly silné zázemí a takřka monopolní postavení. Nástupem manufakturní výroby cechy skoro zanikly. V roce 1860 vydal císař František Josef I Císařský patent č. 227/1859 řád živnostenský. Živnosti byly rozděleny do tří skupin, a to na živnosti svobodné, řemeslné a v této době prvně vznikly speciální živnosti označené jako koncese. Živnostmi koncesovanými byly např. živnosti podkovářství, výroba a prodej zbraní a střeliva, živnostenská výroba hracích karet, periodické dopravování osob atd. Celkem se jednalo o 23 oborů koncesovaných živností. Úprava vztahů zaměstnavatel – zaměstnanec nebyla živnostenským řádem řešena. Živnostenský řád však upravoval označení provozoven. Volnost v podnikání postupem času vedla ke snižování kvality poskytovaných služeb a kvality výrobků.¹ Z těchto důvodů musela přijít řada úprav a novelizací. Živnostenský řád byl platný a účinný až do roku 1965, kdy vlivem komunistické moci na území Československé republiky došlo k ukončení živnostenského podnikání jako takového a přešlo se k plnému státnímu řízení a plánované ekonomice. K obnovení podnikání došlo zákonem č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání, který byl platný až do 30. 04. 2004.²

Při vzniku samostatné demokratické České republiky dne 01. 01. 1993 bylo právo svobodně podnikat zakotveno ústavním zákonem č. 2/1993 Sb., usnesení o vyhlášení listiny základních práv a svobod, jako součásti ústavního pořádku České republiky. Podmínky živnostenského podnikání a kontrolu jejich dodržování upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, který postupem času prošel v hojně míře novelizacemi a je platný do dnes. Živnostenský zákon upravuje postavení státu a podnikatele jako živnostníka. Dalšími právními normami, které upravují vztahy, k již

---

¹ Historie podnikání v Čechách, MladýPodnikatel.cz. - magazín o podnikání na internetu [online]. Copyright © 2013 [cit. 30.07.2018]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/historie-podnikani-v-cechach-t4444>

² Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

vzniklým podnikajícím subjektům, fyzických osob a právnických podnikajících osob jsou předpisy soukromoprávní. Konkrétně zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Tyto právní normy nahradily zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, který byl účinný od 01. 04. 1964 do 01. 01. 2014. Dále byl nahrazen zákon č. 553/1991 Sb., obchodní zákoník, který byl účinný od 01. 01. 1992 do 01. 01. 2014.

Živnostenské podnikání by takřka nemohlo existovat bez spotřebitelů, kteří tzv. konzumují živnostenské služby a výrobky. Spotřebitel je považován za slabší smluvní stranu oproti podnikateli „profesionálovi“ a proto jako takový, musí být chráněn před špatnými obchodními praktikami, nebezpečnou kvalitou poskytovaných služeb a výrobků. Z tohoto důvodu chrání spotřebitele zákon č. 634/1992 S., o ochraně spotřebitele.

Státní správu v oblasti živnostenského podnikání vykonávají obecní a krajské živnostenské úřady v přenesené působnosti na základě zákona č. 570/1991 Sb. o živnostenských úřadech. Živnostenský úřad České republiky, který je dle zákona o živnostenských úřadech, řídicí, kontrolní, koordinační a metodickým orgánem vůči krajským živnostenským úřadům, nebyl zřízen a jeho působnost vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.³

Kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání upravuje jednak zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ale také zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), subsidiárně (podpůrně) se používá zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Zjištěná porušení právních předpisů ze strany podnikajících fyzických a právnických osob nejsou správními delikty, jak tomu bylo dříve, ale jedná se již o přestupky, pokud porušení zákona není kvalifikováno jako trestný čin.

Přestupky podnikajících osob upravují nové právní normy, zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Tyto nové právní normy zcela nahradily zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který byl účinný od 01. 07. 1990 do 01. 07. 2017.

Svobodné právo podnikat je v právním systému České republiky dáno ústavním zákonem č. 2/1993 S., usnesení o vyhlášení Listiny základních práv a svobod,

---

³ § 5 a 7 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: Sbírká zákonů, rok 1991, částka 109.

konkrétně článkem 26 odst. 1.: „Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.“⁴ Podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním z největší části upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“). Jak již bylo zmíněno na začátku této kapitoly, živnostenský zákon za své působení prošel mnohokrát novelizací. Živnostenský zákon prošel do roku 2019 celkem 169 novely, které měnily živnostenský zákon. Novely odráží nejen skutečnost, že vlastní obecná úprava podnikání daná živnostenským zákonem prošla za více než dvacet let jeho existence některými zásadnějšími změnami koncepčního charakteru, ale i skutečnost, že se měnily i četné právní předpisy upravující specificky podnikání v jednotlivých činnostech.⁵ Do českého systému práva značným způsobem zasahují i mezinárodní smlouvy a předpisy Evropské unie, kterými je Česká republika jako člen Evropské unie vázaná. Velkou změnu živnostenského zákona provedla novela zákonem č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. Tato novela zavedla předpisy upravující volný pohyb osob a volný pohyb služeb. Pro podnikání subjektů z Evropské unie začala platit stejná pravidla jako pro české podnikatele.⁶

Živnostenský zákon definuje živnost v § 2 „Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“⁷ Konkrétní jednotlivé činnosti, které spadají do působnosti živnostenského zákona, a tudíž jsou živnostmi, jsou podrobně uvedeny taxativním výčtem v přílohách 1 až 4 živnostenského zákona. V příloze č. 1 živnostenského zákona jsou uvedeny živnosti řemeslné, v příloze č. 2 živnosti vázané, v příloze č. 3 živnosti koncesované a v příloze č. 4 jsou uvedeny obory činnosti živnosti volné (Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona). Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen občanský zákoník) v § 420 definuje pojem podnikatel takto: „Kdo samostatně vykonává na

---

⁴ Usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: *Sbírka zákonů*, rok 1993, částka 1.

⁵ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

⁶ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

⁷ § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“⁸

V České republice je možné podnikat i mimo rámec živnostenského zákona, jelikož veškeré podnikatelské činnosti nejsou automaticky živnostmi podle živnostenského zákona, takové činnosti jsou řízeny a provozovány podle zvláštních právních předpisů. Tyto činnosti jsou tzv. negativně vymezeny v živnostenském zákoně. Negativním vymezením živností je myšleno, co živností není.⁹ V § 3 živnostenského zákona jsou taxativním výčtem uvedeny činnosti, které živností nejsou, a tudíž jsou vyloučeny z působnosti živnostenského zákona. Jsou to jednak činnosti, jejichž podřízení živnostenskému zákonu by bylo nevhodné vzhledem k jejich povaze, jednak činnosti, které pro svůj význam vyžadují zvláštní, zpravidla náročnější zákonné úpravy.¹⁰ Živnostenský zákon rozděluje živnosti na dva druhy, a to sice na živnosti ohlašovací a živnosti koncesované.

3.1.1 Živnosti ohlašovací

Živnosti ohlašovací upravuje § 19 živnostenského zákona, kde jsou živnosti rozděleny na živnosti řemeslné, vázané a živnost volnou.¹¹

Živnosti řemeslné jsou uvedeny v příloze č. 1 živnostenského zákona a jsou členěny do tří skupin označené písmeny A, B, C.¹² Živnosti jsou vázány na prokázání odborné kvalifikace ohlašovatele živnosti, případně podnikatele, a to dokladem o řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem nebo s maturitní zkouškou nebo vyššího odborného vzdělávání či vysokoškolským vzděláním. Odbornou způsobilost lze získat i uznáním odborné kvalifikace.¹³

---

⁸ § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 33.

⁹ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

¹⁰ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*.

¹¹ § 19 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹² § 20 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹³ § 21 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

Živnosti vázané jsou uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona.¹⁴ Provozování živností vázaných je podmíněno odbornou způsobilostí. Požadavky na odbornou způsobilost jsou uvedeny individuálně ke každé vázané živnosti zvlášť, a to v příloze č. 2 živnostenského zákona, nelze je proto obecně definovat.¹⁵

Živnost volná je živnost opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování živnostenský zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. Živnost volná a obory činností, které náleží do živnosti volné, jsou uvedeny v příloze č. 4 živnostenského zákona.¹⁶ Jediná živnost volná byla zavedena novelou živnostenského zákona č. 130/2008 Sb.

3.1.2 Živnosti koncesované

Koncese je povolení k provozování živnosti koncesované, jednotlivě uvedených v příloze č. 3 živnostenského zákona.¹⁷ Jedná se o státní povolení k provozování živnosti. Vznik koncesované živnosti se provádí formou rozhodnutí ve správním řízení živnostenského úřadu, u kterého žadatel podává žádost o udělení koncese. V příloze č. 3 živnostenského zákona jsou u jednotlivých živností uvedeny odborné a zvláštní způsobilosti k provozování živností.¹⁸ K některým žádostem o udělení koncese se musí vyjadřovat orgán státní správy, který je specificky uveden v příloze č. 3 živnostenského zákona.¹⁹

---

¹⁴ § 23 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹⁵ § 24 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹⁶ § 25 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹⁷ § 26 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹⁸ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

¹⁹ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*.

3.1.3 Podmínky pro provozování živnosti

Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené živnostenským zákonem.²⁰

Všeobecné podmínky pro provozování živnosti uvedené v § 6 živnostenského zákona jsou plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti, a bezúhonnost. Za bezúhonnou osobu se pro účely živnostenského zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl takový trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.²¹ Omezení v uvedeném směru je dáno pro případy ochrany spotřebitelů ve veřejném zájmu. Případy veřejného zájmu lze charakterizovat potřebou zvýšené ochrany života, zdraví a majetku, minimalizací jednostranných rizik, i potřebou zvláštní spolehlivosti, jež vyžaduje výkon některých živností blíže specifikovaných v přílohách živnostenského zákona.²²

Všeobecnými požadavky na fyzickou osobu – podnikatele jsou plná svéprávnost a bezúhonnost. Požadavek na věk 18 let a způsobilost k právním úkonům je obecným termínem označován „plná svéprávnost“. Ve smyslu občanského zákoníku je svéprávnost způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem čili právně jednat. Na návrh nezletilého může soud přiznat plnou svéprávnost, pokud s tím souhlasí zákonný zástupce a nezletilý dosáhl věku 16 let. Soud také posuzuje, zda nezletilý je schopen se sám živit a obstarat si své záležitosti, popř. jsou dány jiné závažné důvody v zájmu nezletilého, které by bránily svéprávnosti. Stejně požadavky jsou kladeny na právnickou osobu, u níž ovšem všeobecné podmínky musí splňovat její odpovědný zástupce, jelikož u právnických osob jsou živnosti provozovány prostřednictvím odpovědných zástupců.²³

Bezúhonnost je pro účely živnostenského zákona především ve vztahu k předmětu podnikání s ohledem na ochranu práv jiných osob, je však vymezena konkrétními

---

²⁰ § 5 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

²¹ § 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

²² HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon. Praktický komentář*.

²³ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

kritérii. Bezúhonnost se posuzuje v souvislosti s pravomocným odsouzením za trestný čin spáchaný úmyslně, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním nebo s předmětem podnikání, který podnikatel ohlašuje nebo o něj žádá. Doklady o bezúhonnosti nesmí být starší tří měsíců. Překážky bezúhonnosti podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona trvají, dokud trest není zahlazen ve smyslu § 3 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Výpis z Rejstříku trestů zajišťuje živnostenský úřad v elektronické podobě, což znamená, že podnikatel již nemusí výpis při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi předkládat. Tento závěr se ovšem týká jenom české fyzické osoby nebo zahraniční fyzické osoby, jejímž místem posledního pobytu byla Česká republika. Jiná situace je u zahraniční fyzické osoby, která prokazuje bezúhonnost obdobnými doklady vydanými státem, jehož je občanem nebo podle místa posledního pobytu. Odpovídající doklady jsou doklady, které jsou obsahově obdobné jako výpis z evidence Rejstříku trestů České republiky. Občané členských států Evropské unie prokazují bezúhonnost dokladem vydaným příslušným soudním nebo správním orgánem státu, jehož je fyzická osoba občanem nebo vydaným orgánem státu, na jehož území se tato osoba v poslední době zdržovala. V případě, že by uvedené státy nevydávaly výpis z Rejstříku trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti, které učinila před notářem nebo orgánem členského státu nebo notářem nebo orgánem státu posledního pobytu fyzické osoby.²⁴

3.1.4 Zvláštní podmínky provozování živnosti

Živnostenský zákon v § 7 upravuje i tzv. zvláštní podmínky pro provozování živnosti. Toto ustanovení živnostenského zákona tak upravuje podmínky odborné způsobilosti, bezpečnosti a ochrany zdraví a praxe při provozování živností. Pro výkon živnostenské kontroly je z § 7 nejdůležitější odstavce 6 ten stanoví že, podnikatel je povinen zajistit výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5 živnostenského zákona, pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti, které jsou v této příloze stanoveny. Zvláštní právní předpisy stanovující odbornou způsobilost fyzických osob pro výkon určité živnosti

---

²⁴ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*

nejsou tímto ustanovením dotčeny. Podnikatel vede o osobách splňujících podmínky odborné způsobilosti evidenci a uchovává kopie dokladů prokazujících tuto způsobilost minimálně 3 roky ode dne ukončení výkonu činností těmito osobami. Podnikatel je povinen dodržovat povinnosti stanovené zákonem upravujícím ochranu osobních údajů.²⁵ Důvodem je zajištění ochrany života, zdraví nebo jiných hodnot u vybraných druhů živností. Výkon takových živností je zapotřebí provozovat osobami odborně způsobilými. Příloha č. 5 živnostenského zákona obsahuje následující živnosti: obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy; průvodcovská činnost horská; vodní záchranářská služba; poskytování tělovýchovných a sportovních služeb; péče o dítě do tří let věku v denním režimu; činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže; masérské, rekondiční a regenerační služby; provozování solárií; kosmetické služby; pedikúra, manikúra; oční optika.²⁶

3.1.5 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce

V případě, že podnikatel chce provozovat nebo již provozuje živnost která vyžaduje zvláštní podmínky podle § 7 živnostenského zákona, ale sám tyto podmínky odborné způsobilosti nebo praxe nesplňuje, může živnost provozovat prostřednictvím odpovědného zástupce v souladu s § 11 živnostenského zákona. Odpovědný zástupce je fyzická osoba, která musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky pro provozování živnosti. Odpovědným zástupcem právnické osoby nemůže být ustanoven člen kontrolního orgánu téže právnické osoby. Ustanovení odpovědného zástupce i ukončení výkonu jeho funkce je podnikatel povinen oznámit živnostenskému úřadu do 15 dnů, ode dne, kdy taková skutečnost nastala. Oznámí-li ukončení výkonu funkce sám odpovědný zástupce, musí současně prokázat podle § 11 odst. 5 živnostenského zákona, že o ukončení výkonu své funkce informoval předem písemně podnikatele. Přestane-li odpovědný zástupce vykonávat funkci nebo nesplňuje-li podmínky, musí podnikatel nejpozději do 15 dnů ustanovit nového odpovědného zástupce dle § 11 odst. 8 živnostenského zákona.²⁷ Odpovědný zástupce plně odpovídá za provoz po odborné

---

²⁵ § 7 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

²⁶ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*.

²⁷ § 11 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

a živnostenskoprávní stránce, a proto může působit jako odpovědný zástupce nejvýše ve čtyřech živnostenských podnicích. Funkce odpovědného zástupce nemůže být vykonávána formálně, tomu brání živnostenský zákon, neboť odpovědný zástupce je ve smluvním vztahu k podnikateli. Vztah odpovědného zástupce k podnikateli vedle pracovněprávního vztahu může být i vztahem smluvním založeným na základě občanského zákoníku.²⁸

Živnostenská kontrola ve vztahu k provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce podle § 11 živnostenského zákona se zaměřuje zejména na plnění 15denní oznamovací lhůty ze strany podnikatele a odpovědného zástupce podle odst. 5 a 8 citovaného ustanovení.

3.1.6 Provozovna

Dnešní podnikatelský trend je velmi široký a existují různé způsoby podnikání. Někteří podnikatelé provozují své živnosti např. doma s využíváním internetu. Podnikatelé poskytující např. zednické a stavební práce vykonávají svou živnost tzv. v terénu a provozovnu nepotřebují. Existují však živnosti, jejichž provozování by se bez provozoven neobešlo, jako je např. prodej potravin nebo opravy motorových vozidel apod. Provozování živnosti v provozovně je upraveno § 17 živnostenského zákona. Provozovnou se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována. Za provozovnu se považuje i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb (dále jen „automat“) a mobilní provozovna. Mobilní provozovna je provozovna, která je přemístitelná a není umístěna na jednom místě po dobu delší než tři měsíce.²⁹

Podnikatel může provozovat své živnosti ve více provozovnách, pokud k nim má právní důvod pro jejich užívání. Na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinen prokázat právní důvod pro užívání provozovny. U mobilních provozoven je podnikatel povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat oprávněnost umístění provozovny. Podnikatel je povinen zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně oznámit předem živnostenskému úřadu, to neplatí pro zahájení provozování živnosti v provozovně, která je uvedena v ohlášení živnosti. Pro každou provozovnu musí být

---

²⁸ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*

²⁹ § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny. Provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem osoby. Mobilní provozovna a automat musí být dále označeny údajem o sídle nebo adrese, na které je umístěn odštěpný závod zahraniční osoby. Provozovna určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům musí být trvale a zvenčí viditelně označena také jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů, prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat, kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování. Při uzavření provozovny je podnikatel povinen, předem na vhodném a zvenčí viditelném místě označit počátek a konec uzavření, s výjimkou mobilních provozoven a automatů. Podnikatel může prodávat zboží nebo poskytovat služby, pokud prodej zboží nebo poskytování služeb nevyžaduje koncesi, pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem. Prodej zboží nebo poskytování služeb pomocí automatů nesmí umožnit získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštními právními předpisy, např. prodej tabákových výrobků osobám mladším 18 let.³⁰

3.1.7 Sídlo a povinnosti podnikatele

V minulosti bylo sídlo spjato pouze s právnickou osobou a u fyzické podnikající osoby se používal termín „místo podnikání“. Toto označení bylo novým občanským zákoníkem sjednoceno a termín „sídlo“ se používá jak pro právnickou osobu, tak i pro podnikající fyzickou osobu. Občanský zákoník v § 429 definuje sídlo podnikatele takto: „*Sídlo podnikatele se určí adresou zapsanou ve veřejném rejstříku. Nezapisuje-li se fyzická osoba jako podnikatel do veřejného rejstříku, je jeho sídlem místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště. Uvádí-li podnikatel jako své sídlo jiné místo než své sídlo skutečné, může se každý dovolat i jeho skutečného sídla. Proti tomu, kdo se dovolá sídla podnikatele zapsaného ve veřejném rejstříku, nemůže podnikatel namítat, že má skutečné sídlo v jiném místě.*“³¹

---

³⁰ § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

³¹ § 429 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 33.

K sídlu podnikatele jsou taktéž vázány povinnosti ze strany podnikatele vyplývající z § 31 odst. 2 živnostenského zákona. Podnikatel je povinen označit objekt, v němž má sídlo identifikačními údaji: obchodní firmou, popřípadě názvem, nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem osoby, bylo-li přiděleno a zahraniční osoba odštěpný závod, pokud jej zřizuje. V případě, že adresa sídla fyzické osoby se liší od bydliště podnikatele, je podnikatel povinen rovněž označit viditelně objekt, v němž má sídlo stejnými údaji. Podnikatel je povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat právní důvod pro užívání prostor, v nichž má na území České republiky sídlo a zahraniční osoba odštěpný závod. Podnikatel nemusí prokazovat právní důvod pro užívání prostor, v nichž má v České republice umístěno sídlo, má-li sídlo totožné se svým bydlištěm, s výjimkou případů, že bydliště je na adrese sídla ohlašovny, zvláštní matriky nebo na adrese sídla správního orgánu, který úředně zrušil údaj o místě hlášeného pobytu na území České republiky.³² V případě, že podnikatel na žádost živnostenského úřadu neprokáže právní důvod pro užívání prostor, v nichž má sídlo, živnostenský úřad zruší ve správním řízení veškerá živnostenská oprávnění, která podnikatel vlastní.³³

Z ustanovení § 31 živnostenského zákona vyplývá řada důležitých povinností, které podnikatel při provozování živnosti musí respektovat. Pro účel živnostenské kontroly jsou to hlavně tyto povinnosti. Podnikatel je povinen prokázat kontrolnímu orgánu na jeho žádost a v jím stanovené lhůtě způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu používaného k poskytování služeb. Podnikatel je povinen, jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a předmět smluvního vztahu, vést evidenci o těchto skutečnostech, a to včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu. Podle § 31 odst. 14 živnostenského zákona je podnikatel povinen vydat na žádost zákazníka doklady o prodeji zboží a o poskytnutí služby. Na dokladu musí být uvedeno označení podnikatele obchodní firmou, popřípadě názvem nebo jménem a příjmením, a

---

³² §31 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

³³ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*.

identifikačním číslem osoby, bylo-li přiděleno, datum prodeje zboží nebo poskytnutí služby, druh zboží nebo služby a cena, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Podnikatel je povinen podle § 31 odst. 16 živnostenského zákona nejpozději ke dni ukončení činnosti v provozovně oznámit živnostenskému úřadu, na jaké adrese lze vypořádat jeho případné závazky.³⁴

K podnikateli se vážou také oznamovací povinnosti vůči živnostenskému úřadu ve vztahu k provozování ohlašovacích živností. Tyto povinnosti jsou stanoveny § 49 odst. 1 živnostenského zákona který stanoví, že podnikatel je povinen živnostenskému úřadu oznámit všechny změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, a předložit doklady o nich do 15 dnů ode dne jejich vzniku. To neplatí, pokud jde o změny a doplnění již zapsané v základních registrech, v obchodním nebo jiném veřejném rejstříku nebo v informačním systému evidence obyvatel, pokud je podnikatel občanem České republiky, anebo v informačním systému cizinců, pokud je podnikatel cizincem. Změny a doplnění údajů získaných z těchto registrů, systémů nebo veřejných rejstříků zapíše živnostenský úřad bez zbytečného odkladu do živnostenského rejstříku.³⁵

Ve vztahu provozování koncese jsou taktéž podnikateli ukládány obdobné oznamovací povinnosti změny údajů uvedených v žádosti o koncesi. Tyto podmínky a povinnosti jsou dány § 56 odst. 1 živnostenského zákona, které stanoví, že podnikatel je povinen oznámit živnostenskému úřadu všechny změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o koncesi, a předložit o nich doklady do 15 dnů ode dne jejich vzniku. To neplatí, pokud se jedná o změny a doplnění již zapsané v informačních systémech veřejné správy, stejně jako je tomu u živností ohlašovacích.³⁶

3.2 Živnostenské úřady

Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech (dále jen „zákon o živnostenských úřadech“), upravuje rozdělení živnostenských úřadů, kompetence a

---

³⁴ § 31 odst. 16 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

³⁵ § 49 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

³⁶ § 56 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

výkon státní správy. Zákon o živnostenských úřadech v § 1 rozděluje živnostenské úřady na tři typy:

- obecní živnostenské úřady, kterými jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, a na území hlavního města Prahy živnostenské odbory úřadů městských částí určených Statutem hlavního města Prahy,

- krajské živnostenské úřady, kterými jsou odbory krajských úřadů, a na území hlavního města Prahy živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy,

- Živnostenský úřad České republiky.³⁷

V případě živnostenských úřadů narážíme na problematiku výkonu státní správy a přenesené působnosti. Na základě článku 105 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, „*Výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li zákon.*“³⁸ Dle § 6 odst. 3 zákona o živnostenských úřadech jsou činnosti vykonávané obecními živnostenskými úřady a krajskými živnostenskými úřady výkonem státní správy v přenesené působnosti.

3.2.1 Obecní živnostenské úřady

*„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“*³⁹

Orgány jednotlivých obcí vykonávají samostatnou působnost, ale na základě § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, vykonávají také státní správu v přenesené působnosti. Jedná se o delegování státní moci a jejího výkonu na orgány obcí na základě zvláštních zákonů. Obecní živnostenské úřady vykonávají činnosti v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem (přijímání ohlášení živností, žádosti o koncese, udělují živnostenská oprávnění a také vykonávají kontrolní činnost v oblasti živnostenského podnikání). Plní také další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy a dále vykonávají činnost centrálního registračního místa.⁴⁰

Význam centrálního registračního místa pro podnikatele, kteří podnikají v režimu živnostenského zákona, tkví v tom, že obecní živnostenský úřad může pro podnikatele

---

³⁷ §1 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 109.

³⁸ Čl. 105 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., ÚSTAVNÍ ZÁKON ČESKÉ REPUBLIKY. In: *Sbírka zákonů*, rok 1993, částka 1.

³⁹ § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*, rok 2000, částka 38.

⁴⁰ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech.*

zajistit splnění jeho oznamovacích povinností vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce.⁴¹ V praxi to znamená, že obecní živnostenský úřad přijímá přihlášky k daňové registraci, oznámení a hlášení v oblasti sociálního zabezpečení, oznámení o vzniku volných pracovních míst nebo jejich oznámení a dále přijímá oznámení a hlášení vůči zdravotní pojišťovně. Obecní živnostenský úřad je také provozovatelem živnostenského rejstříku.⁴²

3.2.2 Krajské živnostenské úřady

Kraj je územním společenstvím občanů, je zařazen jako vyšší územní samosprávný celek a na základě § 66 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu.⁴³

Krajský živnostenský úřad vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost, a to včetně výkonu funkce centrálních registračních míst a jednotných kontaktních míst, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu. Obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu může nařídit provedení živnostenské kontroly, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu. Dále spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími. Krajský živnostenský úřad je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, je provozovatelem živnostenského rejstříku a plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.⁴⁴ Krajský živnostenský úřad je i kontrolním orgánem na úseku zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, a to reklamou spojenou s živnostenským podnikáním.⁴⁵

---

⁴¹ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

⁴² HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář*.

⁴³ § 1 a § 66 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů*, rok 2000, částka 38.

⁴⁴ § 3 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 109.

⁴⁵ § 7 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. In: *Sbírka zákonů*, rok 1995, částka 8.

3.2.3 Živnostenský úřad České republiky

Živnostenský úřad České republiky zpracovává koncepce v oblasti živnostenského podnikání, vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči krajským živnostenským úřadům. Může nařídit živnostenským úřadům provedení živnostenské kontroly, v zákonem stanovených případech rozhoduje jako správní orgán první instance, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím krajských živnostenských úřadů, je správcem živnostenského rejstříku, spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími, je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.⁴⁶

Prakticky Živnostenský úřad České republiky neexistuje, nebyl totiž od účinnosti zákona o živnostenských úřadech od 01. 01. 1992 do dnešní doby zřízen. V samotném zákoně o živnostenských úřadech, konkrétně v § 7 je zakotveno zmocnění Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky, které do doby zřízení Živnostenského úřadu České republiky vykonává jeho působnost. Organizačním řádem ministerstva je působnost svěřena odboru živností.⁴⁷

3.3 Živnostenský rejstřík

Živnostenský rejstřík je systémem veřejné správy, do kterého se zapisují potřebné údaje o podnikatelích, které jsou podrobně uvedeny v § 60 živnostenského zákona. Výpis z živnostenského rejstříku zcela nahradil živnostenské listy a koncesní listiny, které sloužily jako doklad k provozování živností. Výpis z živnostenského rejstříku se dělí na dvě části, na část veřejnou a část neveřejnou. Do veřejné části živnostenského rejstříku může nahlížet každý, kdo má přístup k internetu, a to konkrétně na webové stránce www.rzp.cz. Do neveřejné části živnostenského rejstříku mají přístup pouze provozovatelé a správci živnostenského rejstříku přes speciální program centrálních registrů. Hlavním rozdílem mezi veřejnou částí a neveřejnou částí je v zobrazení

---

⁴⁶ §5 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 109.

⁴⁷ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech*.

identifikačních údajů o podnikatelích. V neveřejné části nejsou zobrazeny zapsané údaje o trvalém bydlišti a rodných číslech osob a také o sankcích, které byly podnikateli uděleny. Výpis z neveřejné části rejstříku může být vydán pouze podnikateli, nebo na žádost jiného orgánu veřejné správy. Z výpisu z živnostenského rejstříku lze získat jednak aktuální platné údaje o provozování živností, adrese sídla, adresách provozoven k jednotlivým živnostem, ale také i zapsané údaje s historií. Potřebuje-li fyzická osoba nebo právnická osoba výpis ze živnostenského rejstříku potvrzený příslušným orgánem, může o něj požádat kterýkoliv živnostenský úřad, nejen obecní, ale i krajský, případně i Živnostenský úřad České republiky. Z živnostenského rejstříku může živnostenský úřad vydat v listinné nebo elektronické podobě výpis. Výpisy ze živnostenského rejstříku mohou na požádání vydávat též kontaktní místa veřejné správy (CZECH POINT).⁴⁸

3.4 Správní řád

Činnost živnostenského úřadu a ani samotná kontrolní činnost na úseku živnostenského podnikání, by nemohla být realizována bez procesního zákona. Takovým procesním zákonem je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), který upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.⁴⁹ Správní řád je velmi rozsáhlou právní normou a činnost orgánu je touto právní normou přesně řízena. Živnostenský úřad podle správního řádu přijímá žádosti, podněty, stížnosti na úředníky, dále podle správního řádu vydává rozhodnutí, příkazy, ukládá sankce, doručuje písemnosti a vede správní řízení. Správním řízením na úrovni živnostenského úřadu podle správního řádu je např. řízení o vydání koncese pro provozování živnosti, ale také řízení o udělení sankce za spáchání přestupku nebo porušení jiné povinnosti podle správního řádu.⁵⁰

Nejdůležitější ustanovení správního řádu, které se týkají přímo kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání, jsou ustanovení § 17 o vedení spisu, § 18 o protokolu, § 19 až 26 o doručování, § 67 až 75 o rozhodnutí a § 150 o příkazu.

---

⁴⁸ Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon, Zákon o živnostenských úřadech.*

⁴⁹ § 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. In: *Sbírka zákonů*, rok 2004, částka 174.

⁵⁰ JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 6. vydání.

Dle § 67 správního řádu rozhodnutím správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách. Rozhodnutí se vyhotovuje v písemné formě. Rozhodnutí se písemně nevyhotovuje, stanoví-li tak zákon. Výroková část takového rozhodnutí, podstatné části jeho odůvodnění a poučení o opravném prostředku se pouze vyhlásí, a do spisu se učiní záznam, který obsahuje výrokovou část, odůvodnění, datum vydání, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.⁵¹ Vydání rozhodnutí je výsledek správního řízení. Ke vztahu živnostenské kontroly, živnostenský úřad vede správní řízení o uložení sankce podnikateli nebo účastníkovi řízení, kterým nemusí být vždy podnikatel. Živnostenský úřad také správním řízením ruší podnikateli živnostenská oprávnění podle podmínek uvedených v hlavě třetí § 57 až 59 živnostenského zákona. Doba pro podání odvolání proti rozhodnutí je 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, v případě podání odvolání proti rozhodnutí postupuje prvoinstanční orgán (obecní živnostenský úřad) spis druhoinstančnímu orgánu ve své správní oblasti, konkrétně krajskému živnostenskému úřadu k dalšímu řízení a rozhodnutí ve věci.⁵²

Podle § 150 správního řádu existuje možnost ve věci uložení sankce, vést tzv. správní řízení ve zkrácené formě jehož výsledkem je vydání příkazu. Tímto příkazem může živnostenský úřad udělit pokutu fyzické nebo právnické osobě, která se bez omluvy nedostavila na předvolání k živnostenské kontrole. Dále živnostenský úřad může touto formou udělit sankci za přestupek. Příkaz může živnostenský úřad vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné, vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Proti příkazu může ten, jemuž se povinnost ukládá podat odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. V případě řádného a přípustného podání odporu se příkaz ruší a živnostenský úřad pokračuje ve správním řízení a následně vydá ve věci rozhodnutí.⁵³

---

⁵¹ § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. In: *Sbírka zákonů*, rok 2004, částka 174.

⁵² § 83 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. In: *Sbírka zákonů*, rok 2004, částka 174.

⁵³ § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. In: *Sbírka zákonů*, rok 2004, částka 174.

3.5 Živnostenská kontrola

3.5.1 Zákon o kontrole (kontrolní řád)

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) nahradil zákon č. 552/1992 Sb., Zákon České národní rady o státní kontrole, který byl účinný od 01. 01. 1992 do 31. 12. 2013. Kontrolní řád je nedílnou součástí právního řádu České republiky a stal se jedinou všeobecnou právní normou pro výkon kontroly v oblasti veřejné správy. Dle § 1 kontrolního řádu tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků, jiných orgánů a právnických nebo fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen „kontrolní orgán“), při kontrole činnosti orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků, jiných orgánů, právnických a fyzických osob (dále jen „kontrolovaná osoba“).⁵⁴

Veřejnou mocí se rozumí taková činnost, při které může ten, kdo ji vykonává, jednostrannými úkony zasahovat do práv osoby, vůči které se veřejná moc vykonává, udílet jí zákazy a příkazy či jiná omezení, nejedná se o rovnoprávný vztah. Veřejná moc musí mít svůj zákonný podklad. Veřejná moc je vykonávána jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. To vyplývá z čl.2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.⁵⁵ Pro výkon kontroly se používá podpůrně (subsidiárně) správní řád, který upravuje postup správních orgánů, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy. Kontrolu podle kontrolního řádu lze charakterizovat jako formalizovaný, časově ohraničený proces, který je vymezen okamžikem jejího zahájení a ukončení. Výstupem provedené kontroly je formalizovaný kontrolní protokol.⁵⁶ Dle § 2 kontrolního řádu kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů. V případě živnostenské kontroly vystupuje živnostenský úřad jako kontrolní orgán a kontrolovaná osoba je v tomto případě podnikatel, nebo fyzická osoba, která sice není právoplatným podnikatelem v režimu živnostenského zákona, ale vykonává takovou činnost, která naplňuje obsah a význam § 2 živnostenského zákona, tudíž provozuje

---

⁵⁴ § 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

⁵⁵ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

⁵⁶ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

činnost, která je živností ale taková fyzická osoba není registrovaná jako podnikatel v souladu s živnostenským zákonem.⁵⁷

Kontrolní orgán zahajuje kontrolu z moci úřední a kontrolu vykonávají fyzické osoby, které kontrolní orgán písemně pověřil (dále jen jako „kontrolující“). Kontrola je zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo jiné osobě, která kontrolované osobě dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela (dále jen „povinná osoba“), jež je přítomna na místě kontroly. Kontrolu lze také zahájit doručením oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě. Součástí oznámení musí být pověření ke kontrole, anebo seznam kontrolujících. Kontrola se také zahajuje provedením prvním kontrolním úkonem bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba (v praxi to znamená např. provedení kontrolního nákupu). Je-li kontrola zahájena bez přítomnosti kontrolované osoby, informuje kontrolující kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně.⁵⁸

Živnostenská kontrola je velmi specifická činnost a její provedení a způsob se odvíjí od jednotlivé kontrolované osoby. U podnikatele, který provozuje své živnosti bez provozoven není možné provést kontrolu fyzicky na provozovně, tudíž živnostenský úřad předvolá podnikatele ke kontrole přímo na živnostenský úřad. Kontrola může být také provedena přímo na sídle podnikatele, nebo v jiných prostorách podnikatele. Mnozí podnikatelé provozují své živnosti prostřednictvím provozoven, v takových případech je velmi důležité provádět živnostenskou kontrolu přímo zaměřenou na tyto provozovny podnikatelů, a to kvůli zajištění dostatečné ochrany spotřebitelů.

Aby kontrolující zjistil a ověřil maximum skutečných stavů a kontrola byla co nejefektivnější, musí kontrolující disponovat patřičnými oprávněními. Taková práva jsou deklarována v § 7 kontrolního řádu, který stanovuje že kontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly oprávněn vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaná

---

⁵⁷ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

⁵⁸ § 5 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly. Do obydlí je kontrolující oprávněn vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak. Vlastníci nebo uživatelé těchto prostor jsou povinni kontrolujícímu vstupu umožnit.⁵⁹ Odepření vstupu do těchto prostor je protiprávním jednáním, naplňující znaky přestupku. Kontrolující osoba je dle § 8 kontrolního řádu oprávněna požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, jež je přítomna na místě kontroly, jde-li o osobu, která plní úkoly kontrolované osoby (v praxi se jedná např. o obsluhu provozovny nebo osobu odpovědnou za činnost provozovny), ale také osobu, která může přispět ke splnění účelu kontroly. Kontrolující je dále oprávněn provádět kontrolní nákupy, čehož se při živnostenské kontrole hojně využívá. Další oprávnění kontrolujícího jsou odebírání vzorků, provádění potřebných měření, sledování, prohlídky a zkoušky, těchto oprávnění se při živnostenské kontrole nevyužívá. Jsou stanoveny pro kontrolující osoby orgánů České obchodní inspekce, Hygienických stanic nebo orgánů státní správy v ochraně přírody.⁶⁰

Podle § 9 kontrolního řádu kontrolní orgán, respektive kontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly povinen zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady. Šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby, povinné osoby a třetí osoby, předložit kontrolované osobě nebo povinné osobě pověření ke kontrole, a požádá-li o to kontrolovaná osoba nebo povinná osoba, též další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole. Vydat potvrzení o zajištěných originálních podkladech, a pominou-li důvody jejich zajištění, neprodleně je vrátit, umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly, vyhotovit protokol o kontrole a doručit jeho stejnopis kontrolované osobě.⁶¹

Účelem kontroly je obecně zjistit, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto

---

⁵⁹ § 7 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

⁶⁰ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

⁶¹ § 9 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

předpisů. Povinnost zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly je konkretizací jedné z obecných zásad činnosti správních orgánů podle správního řádu, které platí i pro kontrolní orgány jako orgány správní. Konkrétně jde o tzv. zásadu materiální pravdy, která je vyjádřena v § 3 správního řádu a podle které je správní orgán povinen zjistit stav věci o němž nejsou důvodné pochybnosti.⁶²

V § 10 odst. 1 až 3 kontrolního řádu jsou upraveny práva a povinnosti kontrolované osoby a povinné osoby. Kontrolovaná osoba je oprávněna požadovat po kontrolujícím předložení pověření ke kontrole a dalšího dokumentu, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole. Namítat podjatost kontrolujícího nebo přizvané osoby, seznámit se s obsahem protokolu o kontrole, podávat námítky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole. Kontrolovaná osoba je povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených zákonem o kontrole a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá. Povinná osoba je povinna poskytnout kontrolujícímu součinnost potřebnou k výkonu kontroly, nemůže-li tuto součinnost zajistit kontrolovaná osoba.⁶³

Protokol o kontrole je v případě živnostenské kontroly velmi důležitou věcí. Obsahuje zjištěné skutečnosti o kontrolované osobě a závěry, ke kterým kontrolní orgán došel. Dle § 12 odst. 1 kontrolního řádu protokol musí obsahovat označení kontrolního orgánu a kontrolujícího, označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly, označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání, označení kontrolované osoby, označení předmětu kontroly, kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, z kterých tato kontrolní zjištění vycházejí, poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole

---

⁶² Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

⁶³ § 10 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

námítky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají, datum vyhotovení a podpis kontrolujícího.⁶⁴

Kontrolovaná osoba může proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podat námítky ke kontrolnímu orgánu ve lhůtě 15 dnů, ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li v protokolu stanovena lhůta delší.⁶⁵ Námítkami se musí kontrolní orgán zabývat dle § 14 kontrolního řádu, tím že jim vyhoví, částečně vyhoví, zamítne nebo zamítne jako nedůvodné.⁶⁶

Kontrolní řád v § 15 upravuje protiprávní jednání při živnostenské kontrole. Jedná se o přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob, sankce jsou ukládány v podobě peněžité pokuty. Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako kontrolovaná osoba nesplní některou z povinností podle § 10 kontrolního řádu. Nebo jako povinná osoba nesplní povinnost podle § 10 odst. 3 kontrolního řádu. Za přestupek lze uložit pokutu do 500 000 Kč ve vztahu ke kontrolované osobě. Pokutu do výše 200 000 Kč může kontrolní orgán uložit povinné osobě.⁶⁷

Kontrola je ukončena ze strany kontrolního orgánu marným uplynutím lhůty pro podání námítek nebo vzdáním se práva podat námítky, dnem doručení vyřízení námítek kontrolované osobě, nebo dnem, ve kterém byly námítky předány k vyřízení správnímu orgánu.⁶⁸

Kontrolní orgány v zájmu dobré správy vzájemně spolupracují a koordinují své kontroly. Požádá-li kontrolní orgán jiný kontrolní orgán nebo další orgán veřejné moci o poskytnutí údajů, informací nebo jiných kontrolních podkladů potřebných k provedení kontroly, oslovený orgán tyto údaje, informace a další kontrolní podklady poskytne, pokud je má k dispozici a nebrání-li tomu plnění povinností uložených jiným právním předpisem, s výjimkou povinnosti mlčenlivosti. Kontrolní orgán na požádání sdělí výsledky kontrol jinému kontrolnímu orgánu nebo orgánu veřejné moci, jestliže jsou potřebné pro výkon jeho působnosti. Zaměstnanci zařazení v těchto orgánech jsou povinni o těchto skutečnostech zachovávat mlčenlivost. Kontrolní orgán předá svá

---

⁶⁴ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

⁶⁵ § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

⁶⁶ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

⁶⁷ § 15 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

⁶⁸ Vedral, J., *KONTROLNÍ ŘÁD KOMENTÁŘ*.

zjištění o nedostatcích příslušnému orgánu, který je oprávněn ve své působnosti činit opatření k nápravě zjištěného stavu nebo ukládat sankce za zjištěné nedostatky.⁶⁹

3.5.2 Živnostenská kontrola a přestupky podle živnostenského zákona

3.5.2.1 Živnostenská kontrola – živnostenský zákon

Živnostenskou kontrolu z velké části upravují ustanovení živnostenského zákona, konkrétně § 60a až § 60d citovaného zákona.

Podle § 60a živnostenského zákona živnostenskou kontrolu provádějí v rámci své působnosti živnostenské úřady, které sledují, zda a jak jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem, ustanoveními zvláštních právních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání, dočasné poskytování služeb občany členského státu Evropské unie a na podmínky provozování živnosti uložené v rozhodnutí o udělení koncese. Živnostenské úřady kontrolují dodržování povinností při značení lihu a nakládání s lihem podle zákona upravujícího povinné značení lihu, pokud porušení těchto povinností zjistí při výkonu své jiné působnosti, a dodržování povinností při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně. Zjistí-li, že došlo k porušení povinnosti, sdělí tuto skutečnost bezodkladně správci spotřební daně.⁷⁰ *„Živnostenský zákon neobsahuje přímou definici živnostenské kontroly. Z kontextu zákonné právní úpravy lze výkladem pro účely živnostenského zákona nicméně dovodit, že živnostenskou kontrolou se rozumí výkon kontrolní činnosti živnostenskými úřady na úseku živnostenského podnikání vůči subjektům živnostenského podnikání, popř. vůči všem ostatním osobám, jejichž činnost podléhá právnímu režimu živnostenského zákona. Pokud jde o hmotněprávní úpravu kontrolní činnosti, vymezuje zákon jako orgány živnostenské kontroly zcela jednoznačně živnostenské úřady jako příslušné orgány státní správy, jež působí v oblasti živnostenského podnikání, stejně jako určuje základní rozsah živnostenské kontroly. Věcný rozsah živnostenské kontroly není omezen pouze na kontrolu plnění povinností podnikatele stanovených živnostenským zákonem, ale i na kontrolu ustanovení zvláštních předpisů vztahujících se na živnostenské podnikání a na kontrolu podmínek*

⁶⁹ § 25 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

⁷⁰ § 60a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

provozování živnosti uložených v rozhodnutí o udělení koncese. K rozsahu živnostenské kontroly patří i oprávnění živnostenských úřadů kontrolovat ode dne vstupu České republiky do Evropské unie i podnikatele z ostatních členských zemí poskytujících na území České republiky služby.“⁷¹

Podle § 60b živnostenského zákona se zaměstnanci živnostenského úřadu, kteří vykonávají kontrolu prokazují speciálním průkazem (pověřením), je-li takový průkaz vydán. Není-li takový průkaz obcí nebo krajem vydán, prokazují se zaměstnanci živnostenského úřadu vykonávající kontrolu písemným pověřením k jednotlivé kontrole. Poskytnutí informací o výsledku kontroly u podnikatele nebo o výsledku správního řízení vedeného s podnikatelem jinému správnímu orgánu na základě jeho žádosti a pro účely kontroly nebo správního řízení není porušením mlčenlivosti zaměstnance podle zvláštního právního předpisu.⁷²

Dle § 60c živnostenského zákona je podnikatel oprávněn přizvat v průběhu kontroly jím zvolenou třetí osobu. Nepřítomnost třetí osoby není důvodem k přerušení kontroly.⁷³

Podle § 60d živnostenského zákona může živnostenský úřad rozhodnutím uložit podnikateli odstranění nedostatků zjištěných při provozování živnosti. Odvolání proti rozhodnutí nemá odkladný účinek.⁷⁴ Jedná se o specifické opatření živnostenského úřadu v rámci živnostenského zákona. Vzhledem k tomu, že jde o problematiku odstraňování nedostatků zjištěných při provozování živnosti, nelze tuto specifickou formu trestání aplikovat například v případě neoprávněného podnikání.⁷⁵

3.5.2.2 Přestupky podle živnostenského zákona

Při spáchání protiprávního jednání ze strany podnikatele nebo nepodnikatele, porušením určitých podmínek a povinností, se jedná o spáchání přestupku, nejedná-li

---

⁷¹ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*, s 127-128.

⁷² § 60b zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

⁷³ § 60c zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

⁷⁴ § 60d zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

⁷⁵ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*, s 130.

se o trestný čin.⁷⁶ Přestupky upravuje živnostenský zákon v Hlavě II § 61 až 63, kde jsou taxativně uvedeny přestupky fyzických osob (nepodnikatelů), v § 62 jsou taktéž uvedeny přestupky ale právnických a podnikajících fyzických osob. V § 63 živnostenského zákona jsou pak uvedeny přestupky právnických osob, v tomto případě se jedná o právnické osoby, které oficiálně nepodnikají v rámci živnostenského zákona, ale prakticky provozují činnosti, které jsou živnostmi.⁷⁷

Po rekodifikaci přestupkového práva, která nastala dne 01. 07. 2016 nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, došlo k zavedení jednoho označení „přestupek“ a dosavadní označení „jiný správní delikt“ bylo zrušeno. V živnostenském zákoně byly před rekodifikací stanoveny pouze přestupky na úseku neoprávněné podnikání. Dále byly vybrané přestupky na úseku podnikání stanoveny § 24 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který byl účinný do 30. 06. 2016. V případě ostatních porušení povinností podle živnostenského zákona a jiných zvláštních předpisů se jednalo o spáchání jiných správních deliktů, nejednalo-li se o spáchání trestného činu.

Podle § 61 živnostenského zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provozuje činnost, která je živností volnou, řemeslnou, vázanou nebo předmětem živnosti koncesované, aniž by pro tyto činnosti měla živnostenské oprávnění. Jedná se o přestupky neoprávněného podnikání, které nelze projednat udělením pokuty v příkazním řízení na místě. Fyzická osoba se dále dopustí přestupku, tím že jako správce pozůstalosti povolany zemřelým podnikatelem, anebo vykonavatel závěti, neustanoví odpovědného zástupce, nebo jako správce pozůstalosti jmenovaný soudem, svěřenský, likvidační nebo insolvenční správce, hodlá pokračovat v provozování živnosti v rozporu s § 13 živnostenského zákona, nebo neustanoví odpovědného zástupce. Spáchání přestupku se také fyzická osoba dopustí tím, že předloží nepravdivé čestné prohlášení o bezúhonnosti.⁷⁸

Za spáchané přestupky lze fyzické osobě uložit pokutu. Živnostenský zákon stanovuje výše pokut odstupňované v jednotlivých skupinách podle závažnosti přestupků, nejnižší hranice sankce je do 10 000 Kč. Nejvyšší horní hranice sankce sahá

---

⁷⁶ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

⁷⁷ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*

⁷⁸ § 61 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

až do výše 1 000 000 Kč. Při ukládání správního trestu se postupuje podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, podpůrně se používá správní řád. Za přestupky spáchané předložením nepravdivého čestného prohlášení o bezúhonnosti a neoprávněném podnikání, nelze uložit pokutu příkazem vydaným na místě.⁷⁹

Přestupků uvedených v § 62 živnostenského zákona se dopustí právnická osoba jako podnikatel nebo podnikající fyzická osoba tím, že:

- nezajistí výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5, pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti nebo nevede a neuchovává po zákonem stanovenou dobu o těchto osobách potřebnou evidenci. Nebo neoznámí živnostenskému úřadu ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací nebo ukončení výkonu jeho funkce.

- Neprokáže na žádost živnostenského úřadu právní důvod pro užívání provozovny, nebo oprávněnost umístění mobilní provozovny, nebo neoznámí předem zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně.

- Neustanoví osobu odpovědnou za činnost provozovny, neoznačí provozovnu předepsanými údaji.

- Umožní prodejem zboží nebo poskytováním služeb pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštními právními předpisy.

- Neprokáže kontrolnímu orgánu způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu, neidentifikuje účastníka smluvního vztahu nebo předmět smluvního vztahu, nebo nevede evidenci o účastnících nebo předmětu smluvního vztahu, nebo nemá tuto evidenci přístupnou v provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se toto zboží nachází.

- Nezajistí, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého nebo slovenského jazyka.

- Nezajistí, aby jeho zaměstnanci prokázali splnění podmínky bezúhonnosti.

- Neoznámí živnostenskému úřadu pokračování v provozování živnosti.

---

⁷⁹ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*

- Nevydá na žádost zákazníka doklad o prodeji zboží nebo poskytnutí služby, nebo na dokladu neuvede zákonem stanovené údaje.

- Neoznačí sídlo nebo odštěpný závod.

- Nesdělí na žádost živnostenského úřadu, zda provozuje živnost, nebo nedoloží doklady prokazující provozování živnosti.

- Neoznámí při ukončení činnosti v provozovně živnostenskému úřadu adresu místa, kde lze vypořádat případné závazky.

- Zaměstnává zaměstnance, kteří nemají způsobilost pro výkon povolání stanovenou zvláštními právními předpisy nebo znalost bezpečnostních předpisů anebo předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví.

- Neoznámí živnostenskému úřadu ve stanovené lhůtě změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi.⁸⁰

Za spáchané přestupky lze taktéž uložit pokutu. Nejnižší hranice sankce za přestupek je 10 000 Kč. Nejvyšší hranice je 1 000 000 Kč.⁸¹

V § 63 živnostenského zákona jsou stanoveny jednání právnické osoby která se dopustí spáchaní přestupku tím, že provozuje činnost, která je živností volnou, předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, nebo předmětem živnosti koncesované, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění. Tyto přestupky nelze projednat uložením pokuty příkazem na místě. Sankce za provozování neoprávněného podnikání právnických osob jsou členěny od nejnižší hranice do 500 000 Kč až po nejvyšší hranici do 1 000 000 Kč.⁸²

3.6 Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a zákon o některých přestupcích

3.6.1 Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (přestupkový řád)

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový řád“) je účinnou právní normou od 01. 07. 2017 a zcela nahradil zákon

---

⁸⁰ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*

⁸¹ § 62 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

⁸² § 63 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v mnohých aspektech přinesl rozšíření a sjednocení oblasti správního trestání. Nový přestupkový řád zavedl řadu nových institutů, které jsme znali jen z trestního řádu. Zákonodárce se netají tím, že při tvorbě přestupkového řádu se inspiroval trestním právem, když cílem nové úpravy bylo sjednotit základní instituty trestání ve správní a soudní oblasti.⁸³ Přestupkový řád upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.⁸⁴ „Zákon č. 250/2016 Sb. Představuje v oblasti správního trestání zásadní reformu, srovnatelnou s reformou občanského práva představovanou novým občanským zákoníkem. Zákon nahrazuje do té doby ustálený terminologický systém správních deliktů, který vymezovala i právní teorie jako správní delikty (přestupky, jiné správní delikty, správní delikty fyzických a právnických osob, správní disciplinární delikty a správní administrativní delikty).“⁸⁵

Přestupkový řád v § 3 vymezuje územní působnost a podle právního řádu České republiky se posuzuje odpovědnost za přestupek, který byl spáchán na území České republiky. Přestupek se považuje za spáchaný na území České republiky, jednal-li pachatel zcela nebo zčásti na území České republiky, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo v cizině, pokud porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti na území České republiky. Podle právního řádu České republiky se posuzuje odpovědnost za přestupek spáchaný v cizině státním občanem České republiky nebo osobou bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, anebo právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, která má na území České republiky své sídlo nebo zde alespoň vykonává svoji činnost anebo má zde svůj nemovitý majetek, jestliže pachatel svým jednáním porušil povinnost, kterou má podle právního řádu České republiky.⁸⁶

Obecná definice přestupku je stanovena v § 5 přestupkového řádu, která říká, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek

---

⁸³ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

⁸⁴ § 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

⁸⁵ ⁸⁵ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*, s 19.

⁸⁶ § 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

výslovně označen a který vykazuje znaky stanoveného zákonem, nejde-li o trestný čin. Jedná se o vyjádření materiálně-formálního pojetí přestupku, kdy platí, že všechny znaky uvedené v tomto ustanovení musí být naplněny zároveň. Rozdíl mezi trestným činem a přestupkem je, že se jedná o čin, který vykazuje menší míru společenské škodlivosti. Pro spáchání přestupku nestačí, že čin je protiprávní, musí být zároveň společensky škodlivý. Škodlivost vyjadřuje materiální znak přestupku, pokud by čin byl sice protiprávní, ale nebyl by zároveň škodlivý pro společnost, nebyl by naplněn materiální znak a nemohlo by se jednat o přestupek.⁸⁷

V § 6 přestupkového řádu, je nově definován pokus přestupku což je jednání fyzické osoby, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku a kterého se fyzická osoba dopustila v úmyslu přestupek spáchat, jestliže k dokonání přestupku nedošlo. Pokus přestupku je též jednání právnické nebo podnikající fyzické osoby, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku, jestliže k dokonání přestupku nedošlo. Pokus přestupku je trestný, pokud tak stanoví zákon, a to stejně jako dokonáný přestupek. Odpovědnost za pokus přestupku zanikne, jestliže pachatel od dokonání přestupku dobrovolně upustil a odstranil nebezpečí, které jeho jednáním vzniklo zájmu chráněnému zákonem.⁸⁸ V případě fyzické osoby se vyžaduje zavinění, tedy úmysl přestupek spáchat. V případě právnické a podnikající fyzické osoby se zavinění nevyžaduje, stejně jako v případě dokonání přestupku.⁸⁹

Přestupkový řád v § 7 nově upravuje pojem pokračování v přestupku, kterým se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou časovou souvislostí a souvislostí v předmětu útoku. Pokračování v přestupku znamená páchaní dílčích útoků, které spočívají v porušení konkrétních příkazů a zákazů uložených normami. Pokračování v přestupku se tedy považuje za jeden skutek de jure. Pokračování v přestupku se může dopustit jako pachatel nejen fyzická, ale i právnická a podnikající osoba.⁹⁰

---

⁸⁷ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

⁸⁸ § 6 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

⁸⁹ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

⁹⁰ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

Trvající přestupek je definován v § 8 přestupkového řádu což je takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán. Pro trvající přestupek platí, že jednání tvoří jeden skutek a jeden přestupek až do okamžiku ukončení protiprávního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu. Trvající přestupek se považuje za jeden skutek de jure. Platí, že se stupeň škodlivosti pro společnost v průběhu času zpravidla nemění nebo se zvyšuje. Příkladem trvajícího přestupku může být přestupek spočívající v tom, že fyzická, právnická či podnikající fyzická osoba provozuje obchodní či jinou výdělečnou činnost bez příslušného oprávnění. Na rozdíl od pokračování v přestupku u trvajícího přestupku pachatel nepáchá řadu dílčích útoků, ale jen vyvolá a udržuje protiprávní stav či využije vzniklého protiprávního stavu a tento následně udržuje.⁹¹

V § 9 přestupkového řádu je definován pojem hromadný přestupek jako takový přestupek, u kterého zákon vyžaduje pro vznik odpovědnosti za přestupek více útoků spojených společným záměrem. Pro naplnění hromadného přestupku nestačí spáchání jednoho útoku, vyžaduje se spáchání více útoků ze strany pachatele, které musí být spojeny společným záměrem. Musí být dána časová souvislost a souvislost v předmětu útoku. Hromadný přestupek se považuje za jeden skutek de jure.⁹²

Přestupek lze spáchat také opomenutím, které je stanoveno v § 10 přestupkového řádu a rozumí se jím opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu nebo úředního rozhodnutí, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání nebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.⁹³ „Obecně platí, že přestupek může být spáchán jednáním, nebo opomenutím. Jednání spočívá v aktivním chování pachatele a v takovém případě se jedná o konání. Jestliže pachatel nekoná, ačkoliv měl, jedná se z jeho strany o opomenutí. Fyzická osoba jako pachatel přestupku se může tohoto dopustit úmyslně,

---

⁹¹ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

⁹² Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

⁹³ § 10 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

ale i z nedbalosti. Rovněž právnická osoba nebo podnikající osoba se mohou dopustit opomenutí. V praxi zpravidla přichází v úvahu opomenutí u takových přestupků, kdy pachatelé měli povinnost něco oznámit.“⁹⁴

Zavinění přestupku je upraveno § 15 přestupkového řádu. K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek je požadováno zavinění. Přestupek lze spáchat z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.⁹⁵ Zavinění se vyžaduje pouze u fyzické osoby, nevyžaduje se u právnické nebo podnikající fyzické osoby. Zavinění lze charakterizovat jako vnitřní, psychický stav pachatele k určitým skutečnostem, které naplňují přestupek.⁹⁶

Podle § 18 přestupkového řádu za přestupek není odpovědný ten, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku.

Odpovědnost právnické osoby za přestupek je stanovena § 20 přestupkové řádu. Právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu. Za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby. Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, jiný orgán právnické osoby

---

⁹⁴ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*, s 93.

⁹⁵ § 15 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

⁹⁶ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

nebo jeho člen, zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení, fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby, fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti, nebo fyzická osoba, která za právnickou osobu jednala, jestliže právnická osoba výsledku takového jednání využila. Pachatelem je též právnická osoba, která ke spáchání přestupku užila jiné právnické osoby nebo fyzické osoby odlišné od fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, jestliže tyto osoby nejsou za přestupek odpovědné. Odpovědnost právnické osoby za přestupek není podmíněna zjištěním konkrétní fyzické osoby, která se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě. Správní orgán není povinen zjišťovat konkrétní fyzickou osobu, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, zejména tehdy, je-li ze zjištěných skutečností zřejmé, že k jednání zakládajícímu odpovědnost právnické osoby za přestupek došlo při činnosti právnické osoby.⁹⁷

Odpovědnost fyzické podnikající osoby za přestupek upravuje § 22 přestupkového řádu. Podnikající fyzická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě. Podnikající fyzická osoba je pachatelem též v případě, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, a která při podnikání osoby, ve vztahu ke které se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, nebo v přímé souvislosti s ním anebo ku prospěchu této podnikající fyzické osoby nebo v jejím zájmu porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě. Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení. Fyzická osoba, která plní úkoly

---

⁹⁷ § 20 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

podnikající fyzické osoby. Fyzická osoba, kterou podnikající fyzická osoba používá při své činnosti, nebo fyzická osoba, která za podnikající fyzickou osobu jednala, jestliže podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání využila.⁹⁸ Přímou souvislostí s podnikáním je takové jednání, které se týká podnikání fyzické osoby. Může se např. jednat o porušení oznamovací povinnosti živnostenskému úřadu. Zároveň musí podnikající fyzická osoba porušit právní povinnost, která jí byla uložena jako podnikající osobě nebo fyzické osobě.⁹⁹

Zánik odpovědnosti za přestupek dle § 29 přestupkového řádu zaniká uplynutím promlčecí doby, smrtí fyzické osoby, zánikem právnické osoby, nemá-li právního nástupce nebo vyhlášením amnestie. Délka promlčecí doby stanovená § 30 přestupkového řádu je jeden rok, nebo tři roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.¹⁰⁰ Promlčení lhůta např. u neoprávněného podnikání je 3 roky, jelikož horní hranice pokuty za takový přestupek je 500 000 Kč, 750 000 Kč a 1 000 000 Kč, podle druhu provozované živnosti.¹⁰¹

Přechod odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek je stanoven v § 34 přestupkového řádu. Odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek přechází v případě její smrti na osobu, která pokračuje v její podnikatelské činnosti. Pokračuje-li v podnikatelské činnosti více osob, odpovídá za přestupek každá z nich, jako by přestupek spáchala sama.¹⁰²

Druhy správních trestů za přestupek jsou stanoveny v § 35 přestupkového řádu. Za přestupek lze uložit správní trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku. V případě živnostenské kontroly je nejčastěji používán jako správní trest udělení pokuty. *„Pokutu jako druh správního trestu lze uložit jen tehdy, jestliže v zákoně, který upravuje jednotlivé skutkové podstaty přestupku, je uložení pokuty stanoveno jako*

---

⁹⁸ § 22 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

⁹⁹ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

¹⁰⁰ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

¹⁰¹ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář.*

¹⁰² § 34 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

druh správního trestu. Výše pokuty je zpravidla stanovena rozmezím, ve kterém je nejčastěji upravena její maximální výše. Správní úřad v takovém případě stanoví výši pokuty s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, což musí náležitě odůvodnit.“¹⁰³ Správní trest lze uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty, napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.¹⁰⁴

Při výkonu živnostenské kontroly na provozovnách se nejčastěji využívá k ukládání pokut za přestupky příkazových bloků podle § 90 až 92 přestupkového řádu. Správní orgán může příkazem na místě uložit pouze pokutu, pokud nestačí domluva a obviněný nebo osoba jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku. Příkazem na místě lze uložit pokutu nejvýše 10 000 Kč. Mladistvému obviněnému lze příkazem na místě uložit pokutu nejvýše 2 500 Kč. V případě, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou lze uložit sankci vyšší.¹⁰⁵ Je-li příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžitá záruka za splnění povinnosti, obdrží obviněný příkazový blok. Podpisem příkazového bloku obviněným se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Nemůže-li obviněný peněžitou povinnost na místě splnit, vydá se mu příkazový blok na peněžitou povinnost na místě nezaplacenou.¹⁰⁶ Příkaz na místě má povahu správního rozhodnutí lze vydat fyzické osobě, právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě. V případě právnické osoby lze příkaz na místě vydat jen osobě, která je oprávněná za právnickou osobu podepsat příkazový blok.¹⁰⁷

3.6.2 Zákon o některých přestupcích

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, navazuje na přestupkový řád. Tento zákon upravuje některé přestupky vyskytující se na různých úsecích veřejné správy, včetně druhu a výše správních trestů, které lze za jejich spáchání uložit.¹⁰⁸

---

¹⁰³ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*, s 248.

¹⁰⁴ § 36 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

¹⁰⁵ § 91 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

¹⁰⁶ § 92 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

¹⁰⁷ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

¹⁰⁸ § 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

V tomto zákoně jsou vyčleněny některé přestupky od § 2 do § 11. Přestupky fyzických osob, právnických a fyzických podnikajících osob souvisejících s podnikatelskou činností, a to i v rámci provozování živností, jsou definovány kromě živnostenského zákona i v zákoně o některých přestupcích, a to v následujících ustanoveních.

Konkrétně se jedná o § 2 zákona o některých přestupcích, který upravuje přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy, kterých se dopustí fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, tím že:

- neoprávněně zhotoví reprodukcí ceniny nebo neoprávněně zhotoví anebo uvede do oběhu předmět, který by mohl být zaměněn s ceninou, nebo si takový předmět neoprávněně nechá zhotovit anebo jej neoprávněně užije,

- úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají nebo uvede nesprávný anebo neúplný údaj v čestném prohlášení u správního orgánu,

- uvede nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají za účelem získání neoprávněné výhody,

- zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní anebo poruší úřední uzávěru nebo úřední značku,

- zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní veřejnou vyhlášku anebo pozmění její obsah,

- podá nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení,

- jako osoba podávající před správním orgánem vysvětlení o přestupku spáchaném jiným uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí,

- neoprávněně vystupuje jako úřední osoba,

- nedodrží omezující opatření uložené v řízení o přestupku.

Horní hranice pokuty za výše uvedené přestupky jsou do 10 000 Kč, 20 000 Kč a 50 000 Kč, podle konkrétního spáchaného přestupku.¹⁰⁹

Dále se jedná o přestupky uvedené v § 4 zákona o některých přestupcích, který definuje přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě, spáchané porušením povinností stanovených v nařízení nebo v obecně

---

¹⁰⁹ § 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

závazné vyhlášce obce nebo kraje (např. porušením tržního řádu obce, který je nařízením obce). Horní hranice pokuty je stanovena do výše 100 000 Kč.¹¹⁰

Jako samostatné přestupky na úseku podnikání jsou uvedeny přestupky, které neupravuje živnostenský zákon, ale obecně platí pro všechny oblasti podnikání tudíž i pro podnikání mimo režim živnostenského zákona. Takové přestupky jsou upraveny § 9 zákona o některých přestupcích. Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že:

- provozuje obchodní, výrobní či jinou výtěžnou činnost bez veřejnoprávního oprávnění, v případě, že je vyžadováno,

- právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neuvádí na obchodních listinách a v rámci informací zveřejňovaných způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje o své obchodní firmě, a nemá-li ji, o svém jménu, sídle, zápisu do obchodního rejstříku, včetně oddílu a vložky, nebo do jiného veřejného rejstříku, popřípadě do jiné evidence, pokud jde o osobu nezapsanou ve veřejném rejstříku, a identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno,

- nepodá návrh na zápis, změnu nebo výmaz zápisu v obchodním rejstříku nebo v jiném veřejném rejstříku, popřípadě v jiné evidenci neuloží listinu do sbírky listin,

- uvede na obchodní listině údaje, které jsou způsobilé vyvolat klamavý dojem.

Horní hranice pokut za výše uvedené přestupky jsou stanoveny do 50 000 Kč a do 100 000 Kč, podle konkrétního spáchaného přestupku.¹¹¹

Přestupku na úseku porušování práv k obchodní firmě uvedené v § 10 zákona o některých přestupcích se dopustí fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že neoprávněně užívá obchodní firmu, jakékoliv označení zaměnitelné s obchodní firmou nebo označením příznačným pro jiného podnikatele. Horní hranice pokuty za takový přestupek je stanovena do 50 000 Kč.¹¹²

3.7 Zákon o ochraně spotřebitele

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) upravuje některé podmínky podnikání, které jsou velmi významné pro

---

¹¹⁰ § 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

¹¹¹ § 9 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

¹¹² § 10 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

ochranu spotřebitele. Dále upravuje postup veřejné správy v oblasti ochrany spotřebitele a oprávnění spotřebitelů. Také upravuje podmínky pro sdružení spotřebitelů nebo jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele a dále postup při mimosoudním řešení spotřebitelských sporů.¹¹³

Dle § 23 odst. 5 zákona o ochraně spotřebitel provádějí dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 9 až 13, § 14a až 16 a § 18 v oblasti obchodu a služeb obecní živnostenské úřady, příslušné podle umístění provozovny. V případě, že nelze určit místní příslušnost podle umístění provozovny, provádějí dozor obecní živnostenské úřady podle místa realizované činnosti.¹¹⁴

Podle terminologie zákona o ochraně spotřebitel je prodávajícím podnikatelem ten, kdo spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.¹¹⁵ Ten je však vázán řadou povinností, které při provozování své podnikatelské činnosti musí dodržovat. Jedná se například o informování spotřebitele o vlastnostech prodávaných výrobků nebo o charakteru poskytovaných služeb. Proávající musí zajistit, aby veškeré požadované informace o prodávaných výrobcích byly uvedeny v českém jazyce, dále prodávající musí viditelně označovat výrobky prodejní cenou. U poskytovaných služeb musí mít podnikatel viditelně umístěný ceník na provozovně. Podnikatel je povinen řádně informovat spotřebitele o případné reklamaci zboží nebo poskytnuté služby.¹¹⁶

V průběhu roku 2013 vznikl za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu projekt nesoucí název „Spotřebitelský ombudsman“, který pomáhá především seniorům rychle, efektivně, a hlavně zdarma domáhat se svých spotřebitelských práv. Toto označení není pro konkrétní úředníky nebo novou organizaci, ale pro systém, který prostřednictvím kontaktních míst na živnostenských úřadech pomáhá poškozeným spotřebitelům. Zde mohou poškození spotřebitelé požádat o pomoc při řešení problému způsobeném nepoctivými prodejci na tzv. předváděcích akcích, zaměřené právě na seniory. Jeli to právně možné, živnostenský úřad pomůže spotřebiteli odstoupit od smlouvy, popřípadě i od sjednaného spotřebitelského úvěru, nebo mu

---

¹¹³ § 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. In: *Sbírka zákonů*, rok 1992, částka 130.

¹¹⁴ § 23 odst. 5 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. In: *Sbírka zákonů*, rok 1992, částka 130.

¹¹⁵ § 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. In: *Sbírka zákonů*, rok 1992, částka 130.

¹¹⁶ VÍTOVÁ, Blanka. *Zákon o ochraně spotřebitele: komentář*.

poradí, jak dále postupovat s řešením sporu občanskoprávní cestou prostřednictvím soudu.¹¹⁷

3.8 Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek nahradil zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, tento zákon byl účinný od 01. 01. 2006 do 31.05. 2017, tedy necelých 11 let.

Obecní živnostenské úřady jsou zmocněny citovaným zákonem pro výkon kontroly dodržování stanovených podmínek uvedených § 3 odst. 1 a odst. 3, § 5 odst. 1 a odst. 2, § 11 odst. 1, § 11 odst. 2 písm. e), § 11 odst. 4 a § 13 odst. 1.¹¹⁸ Tyto povinnosti se týkají omezení dostupností (prodeje) tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret, ale také prodeje a podávání alkoholických nápojů. Uvedené produkty je zakázáno prodávat nebo podávat osobám mladším 18 let, mimo určená místa, jako jsou např. zdravotnická zařízení, školy a školská zařízení, v dopravních prostředcích určených pro hromadnou přepravu osob, vyjma letecké dopravy, na akcích konaných pro osoby mladších 18 let. Dále je zakázáno prodávat alkoholické nápoje prostřednictvím prodejního automatu.¹¹⁹ Prodejce těchto výrobků je povinen na místech jejich prodeje umístit spotřebiteli viditelně text o zákazu prodeje osobám mladších 18 let. Tento text musí být napsán v českém jazyce, černými tiskacími písmeny o velikosti nejméně 2 cm na bílém podkladě.¹²⁰

---

¹¹⁷ Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [online]. MPO: Praha, © 2013 [cit. 2019-11-03].

Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/spotrebitelsky-ombudsman/>

¹¹⁸ § 28 odst. 8 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů*, rok 2017, částka 21.

¹¹⁹ § 3 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů*, rok 2017, částka 21.

¹²⁰ § 5 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů*, rok 2017, částka 21.

Obecní živnostenské úřady mohou za porušení těchto povinností uložit pokutu nebo zákaz činnosti. Nejvyšší horní hranice sankce, kterou může obecní živnostenský úřad udělit je 800 000 Kč.¹²¹

3.9 Zákon o povinném značení lihu

Živnostenské úřady také kontrolují dodržování povinností týkajícího se řádného značení lihu a nakládání s lihem.¹²² Příslušnost obecních živnostenských úřadů je stanovena § 69 odst. 2 písm. c) zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu (dále jen „zákon o značení lihu“). Tato příslušnost je určena pouze k projednávání taxativně určených přestupků podle tohoto zákona. Konkrétně se jedná o přestupky podle § 59 odst. 1, § 60 odst. 1 písm. a) a b), § 61 odst. 1 písm. a), § 62 odst. 1 písm. a), § 63 odst. 1 písm. a) a § 64 odst. 1 písm. a) zákona o značení lihu.

Přestupky, které nemůže projednávat obecní živnostenský úřad, spadají do dikce správce spotřební daně z lihu čímž je Celní správa České republiky.¹²³ Fyzická osoba, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, se dopustí výše uvedených přestupků např. tím, že neoprávněně nakládá s neoznačeným lihem.¹²⁴ V rozporu se zákonem nakládá s neporušenými kontrolními páskami nebo jejich padělky, nebo špatně umístí kontrolní pásku na spotřebitelské balení lihu tak, že při jeho otevření nedojde k porušení této pásky, nezajistí dostatečnou ochranu kontrolních pásek nebo v rozporu se zákonem nakoupí, prodá nebo jinak převede líh.¹²⁵

Nejvyšší horní hranice pokuty, kterou může obecní živnostenský úřad za tyto přestupky udělit je 5 000 000 Kč. V dalším případě může obecní živnostenský úřad udělit i zákaz činnosti.¹²⁶

---

¹²¹ § 36 odst. 9 písm. d) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů*, rok 2017, částka 21.

¹²² § 60a odst. 2 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

¹²³ § 1 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. In: *Sbírka zákonů*, rok 2003, částka 118.

¹²⁴ § 61 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu. In: *Sbírka zákonů*, rok 2013, částka 117.

¹²⁵ § 63 až 64 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu. In: *Sbírka zákonů*, rok 2013, částka 117.

¹²⁶ § 59 až 64 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu. In: *Sbírka zákonů*, rok 2013, částka 117.

3.10 Zákon o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době

Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době, upravuje zákaz nákupu a prodeje veškerého použitého zboží, zboží bez dokladu nabytí, nebo přijetí takového zboží do zástavy v bazarech a zastavárnách. Podle toho zákona je dále zakázáno vykupování odpadu v zařízeních určených pro výkup a sběr odpadů.¹²⁷

Za porušení těchto zákazů je možné podnikateli uložit pokutu do výše 50 000 Kč, při opakovaném spáchání přestupku se horní hranice pokuty zvyšuje až na 100 000 Kč. Dozor nad dodržování povinností citovaného zákona provádějí obecní živnostenské úřady nebo Česká obchodní inspekce.¹²⁸

Tento zákon je nejmenším právním předpisem používaným v oblasti kontroly živnostenského podnikání, obsahuje pouze tři ustanovení a od 01. 07. 2006 je účinným právním předpisem bez větších změn. Smyslem tohoto zákona je zabránit provádění trestné činnosti v nočních hodinách (od 22 hod. do 6 hod.) krádeží zboží nebo předmětů, které by mohli být vykupovány nebo přijímány do zástavy ve výše uvedených provozovnách nebo zařízeních.

3.11 Zákon o regulaci reklamy

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy (dále jen „zákon o regulaci reklamy“), je účinným právním předpisem od 01. 04. 1995 a za dobu své účinnosti prošel téměř 30 novelami. Upravuje řadu omezení a zákazů v oblasti šíření reklamy a způsobu provedení reklamy samotné. Reklamou se podle tohoto zákona rozumí oznámení, předvedení, či jiná prezentace mající za cíl podporu podnikání.¹²⁹ Omezení uvedená v tomto zákoně se vtaňují na tabákové výrobky, elektronické cigarety, alkoholické nápoje, humánní léčivé přípravky, potraviny a kojeneckou výživu, hazardní hry,

---

¹²⁷ § 1 zákona č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době. In: *Sbírka zákonů*, rok 2006, částka 79.

¹²⁸ § 2 zákona č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době. In: *Sbírka zákonů*, rok 2006, částka 79.

¹²⁹ § 1 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. In: *Sbírka zákonů*, rok 1995, částka 8.

střelné zbraně a střelivo. Omezující opatření se také vztahují na činnost v pohřebnictví. Reklama podporující činnost darování lidských tkání a buněk je výslovně zakázána.¹³⁰

Dozor v oblasti tohoto zákona nevykonávají obecní živnostenské úřady, ale jiné orgány veřejné moci, a to sice: Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Ministerstvo zdravotnictví, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Úřad pro ochranu osobních údajů, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, celní úřady a krajské živnostenské úřady.¹³¹ V případě, že obecní živnostenský úřad při své činnosti zjistí, nebo je mu oznámeno důvodné podezření z porušení zákona o regulaci reklamy, postoupí toto zjištění výše uvedeným příslušným orgánům veřejné moci.

Nejvyšší horní hranicí pokuty, kterou lze udělit právnické nebo podnikající fyzické osobě, za přestupky spáchané podle zákona o regulaci reklamy je 5 000 000 Kč.¹³²

3.12 Tržní řád

Podle § 11 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, může obec v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce. Jedním z mnoha nařízení, které může obec vydat je tržní řád. Toto zmocnění udává § 18 živnostenského zákona. Obec může v tržním řádu vymezení místa pro nabídku a prodej zboží mimo řádnou provozovnu. Takovými místy jsou tržiště a tržnice.¹³³

Zmocnění vydat tržní řád, obce hojně využívají i v „boji“ proti podomním prodejcům, aby na katastrálním území své obce zamezily této obchodní praktice, která svým způsobem a prováděnými praktikami obtěžuje občany a mnohdy jsou ceny nabízeného zboží nebo služeb pro spotřebitele značně nevýhodné.

Provádět kontrolu nad dodržováním povinností stanovených tržním řádem je zmocněn obecní živnostenský úřad, jakožto orgán obce, který následně i ukládá sankce za jeho porušení. Horní hranice pokuty za porušení nařízení obce je 100 000 Kč.¹³⁴

---

¹³⁰ § 5c zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. In: *Sbírka zákonů*, rok 1995, částka 8.

¹³¹ § 7 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. In: *Sbírka zákonů*, rok 1995, částka 8.

¹³² § 8a zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. In: *Sbírka zákonů*, rok 1995, částka 8.

¹³³ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. *Živnostenský zákon. Praktický komentář*.

¹³⁴ § 4 zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

Kontrolu dodržování ustanovení tržního řádu, může provádět i obecní nebo městská policie, která je k tomuto zmocněna jako orgán obce nebo města. Obecní nebo městská policie však není oprávněna projednávat zjištěná porušení tržního řádu udělením pokuty příkazem na místě, ale zjištěná důvodná podezření ze spáchání přestupků je povinna oznámit příslušnému orgánu podle § 10 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii.¹³⁵

4 Vlastní práce

4.1 Obecní živnostenský úřad Magistrátu města Ústí nad Labem

Statutární město Ústí nad Labem je krajským městem Ústeckého kraje. Statut města Ústí nad Labem je dán § 4 zákona o obcích, kde je za statutární město přímo určeno. Na základě přílohy č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, je město Ústí nad Labem obcí s rozšířenou působností. Na základě obecně závazné vyhlášky Statutárního města Ústí nad Labem č. 4/2012, se město člení na 4 městské obvody MĚSTO, SEVERNÍ TERASA, NEŠTĚMICE, STŘEKOV. Tyto obvody se dále skládají celkem z 22 městských částí.

Magistrát města Ústí nad Labem (dále jen “MmÚ“) je vrcholným orgánem statutárního města, který zastává funkci úřadu. Tvoří jej primátor, náměstci primátora, tajemník magistrátu a zaměstnanci města zařazení do magistrátu města. V rámci organizační struktury je MmÚ tvořen 17 odbory, mezi které patří Živnostenský odbor, který je obecním živnostenským úřadem ve smyslu zákona o živnostenských úřadech a vykonává přenesenou státní správu.

Živnostenský odbor (živnostenský úřad) MmÚ se při své činnosti řídí živnostenským zákonem. Vydává výpisy ze živnostenského rejstříku pro živnost ohlašovací volnou, živnosti ohlašovací řemeslné, živnosti ohlašovací vázané a živnosti koncesované. Vede evidenci o provedených změnách, zrušení, pozastavení a přerušení živnostenských oprávnění, a také vede evidenci o provozovnách. Dále provádí živnostenskou kontrolu a ukládá pokuty za porušení povinností podle živnostenského

---

¹³⁵ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb.*

zákona a dalších zvláštních právních předpisů, vydává správní rozhodnutí o pozastavení provozování živnosti, o zamítnutí a zrušení živnostenského oprávnění, a o uložení pokuty. Živnostenský úřad je provozovatelem živnostenského rejstříku a na žádost nebo pro své potřeby z něj vydává výpisy.

Živnostenský odbor MmÚ se skládá ze dvou oddělení, a to oddělení registrace podnikatelů a dále oddělení kontrolní a správní. Celý odbor řídí vedoucí odboru a každé oddělení má svého přímého vedoucího oddělení. Oddělení registrace podnikatelů se skládá celkem z 5 referentů a 1 vedoucího oddělení. Oddělení kontrolní a správní se skládá ze 7 referentů a 1 vedoucího oddělení. Na tomto oddělení jsou určeny 2 kontrolní dvojice, které pravidelně provádějí přímé kontroly na provozovnách, sídlech nebo jiných prostorách podnikatelů. Dále jsou zde určeny 3 referenti, kteří mají svěřenou správní agendu oddělení, a také provádějí kontroly podnikatelů bez provozoven, kteří jsou předvoláni ke kontrole na živnostenský úřad.

V Ústeckém kraji je zřízeno celkem 16 živnostenských úřadů. Do územní působnosti obecního živnostenského úřadu MmÚ spadá 22 obcí nacházejících se v okrese Ústí nad Labem a to obce: Libouchec, Velké Březno, Dolní Zálezly, Habrovany, Homole u Panny, Chabařovice, Chlumeč, Chudarov, Malečov, Malé Březno, Petrovice, Povrly, Přestanov, Ryjice, Řehlovice, Stebno, Tašov, Telnice, Tisá, Trmice, Velké Chvojno a Zubrnice (obce Libouchec a Velké Březno jsou obce s pověřeným obecním úřadem).

4.2 **Provádění živnostenské kontroly v praxi a v číslech**

Živnostenský úřad MmÚ má dvě stálé kontrolní dvojice, které pravidelně vykonávají živnostenské kontroly podnikatelů v „terénu“. Kontrolní dvojice provádějí kontroly dle stanoveného plánu kontrol. Kontroly v „terénu“ kontroloři vykonávají v průběhu 4 dnů ve svém pracovním týdnu, kdy jedna kontrolní dvojice v jeden den stihne provést přibližně 2 až 3 kontroly podnikatelů, nebo provede místní šetření. Tedy při nasazení dvou kontrolních dvojic živnostenský úřad zvládne provést přibližně 16 až 24 kontrol nebo místních zjištění za jeden pracovní týden. Zbývající jeden pracovní den kontroloři využívají na zpracování své agendy vzniklé při výkonu kontrol. Kontroloři musejí sepsané protokoly o kontrole zaevidovat a posléze založit do fyzické a elektronické složky podnikatele, zjištěné skutečnosti zapsat do živnostenského

rejstříku a po splnění všech nároků na výkon a průběh kontroly podle zákona o kontrole celou kontrolu ukončí.

Obecní živnostenský úřad MmÚ v roce 2018 provedl celkem 375 živnostenských kontrol na provozovnách, sídlech nebo v jiných prostorách podnikatelů. Tyto kontroly byly provedeny kontrolními dvojicemi přímo v „terénu“ u podnikajících subjektů.

Z celkového počtu provedených živnostenských kontrol bylo provedeno 121 kontrol právnických podnikajících osob a 254 kontrol fyzických podnikajících osob. Živnostenský úřad také provedl kontrolu 2 zahraničních právnických osob, které na územní působnosti obecního živnostenského úřadu MmÚ vykonávají svojí podnikatelskou činnost. Mobilní provozovny byly kontrolovány taktéž ve 2 případech prováděných kontrol, jednalo se o mobilní provozovny provozované podnikajícími fyzickými osobami.

Živnostenský úřad také provádí tzv. místní šetření v „terénu“. Jedná se o způsob místního šetření, kterým živnostenský úřad zjišťuje, zdali kontrolovaný subjekt dodržuje povinnosti dle § 31 odst. 2 živnostenského zákona, tedy povinnosti týkající se řádného označení sídla a také zdali dodržuje povinnosti stanovené § 17 živnostenského zákona, týkající se řádného označení provozovny a splnění oznamovací povinnosti o zahájení nebo ukončení činnosti v provozovně. Kontroloři v „terénu“ de facto mohou místním šetřením zjistit jakýkoliv stav určitých věcí, které spadají do jejich kompetencí. Takové zjištění zadokumentují pořízením fotografií nebo video záznamem a posléze sepiší záznam o místním šetření. Tento záznam může sloužit jako prvotní úkon před zahájením a provedením živnostenské kontroly. Podnikatelé také často mají adresu sídla na jiném místě, než skutečně provozují své živnosti, například v provozovnách, nebo mají více provozoven mnohdy i napříč celým územím České republiky. V uplynulých 10 letech podnikatelé začali využívat možnosti zřízení tzv. virtuálního sídla. Virtuální sídlo je poměrně nový způsob, jak podnikatel může za nízké náklady získat sídlo pro své podnikatelské aktivity. Na těchto virtuálních sídlech se podnikatelé fyzicky nezdržují, není zde umístěna jejich trvalá správa, ale je jim sem doručována pošta a v případech potřeby jim jsou pronajímány prostory např. pro valné hromady, schůze či jiná jednání, taktéž jim zde může být umožněn styk s veřejností nebo živnostenským úřadem po předchozí domluvě. Virtuální sídla pronajímají většinou právnické osoby a poskytují svým klientům kompletní servis ohledně správy sídla a s tím spojenou veškerou

administrativou, od označení sídla přes vyzvedávání pošty až po možnost zápisů změn do obchodního rejstříku. Například v Ústí nad Labem provozuje virtuální sídla společnost LEGAL COMPANY s.r.o., IČO: 28907175 se sídlem Sokolovská 428/130, PSČ 186 00, Praha – Karlín. Dle údajů z internetových stránek www.legalcompany.cz tato společnost poskytuje sídlo pro podnikatele za poplatek 3948 Kč za rok, 6600 Kč za 2 roky a 8964 Kč za 3 roky, to dokazuje, jak snadné je získat za malé roční náklady sídlo pro účely podnikání. Živnostenský úřad MmÚ provedl v roce 2018 celkem 389 místních šetření z toho bylo provedeno 78 šetření u fyzických podnikajících osob a 311 šetření u právnických podnikajících osob.

Kontroloři živnostenského úřadu provedly celkem 23 kontrol podnikatelů přímo na živnostenském úřadě, po předchozím předvolání podnikatelů k dostavení se ke kontrole na živnostenský úřad. Takový způsob se využívá u podnikatelů, kteří neprovozují své živnosti v provozovnách, nebo se jedná o podnikatele u kterých je zapotřebí projednat dodržování živnostenských předpisů prostřednictvím statutárního orgánu právnické osoby a také, kdy je zapotřebí, aby podnikatel doložil požadované dokumenty, např. odbornou způsobilost zaměstnanců vykonávající činnosti podle přílohy č. 5 živnostenského zákona (kosmetické služby, oční optika, péče o dítě do tří let věku, masérské, rekondiční a rekreační služby atd.). V případě právnických osob se jednalo o 12 kontrol provedených na živnostenském úřadě a u fyzických podnikajících osob bylo provedeno 11 těchto kontrol.

Při provádění výše uvedených živnostenských kontrol byly tyto kontroly taktéž zaměřeny na dodržování povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele a zákonem na ochranu zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Popsané údaje o provedených kontrolách jsou znázorněny dále níže v tabulkách č. 1 a č. 2.

4.2.1 Analýza stěžejních ustanovení živnostenského zákona podléhajících živnostenské kontrole

Provádění živnostenské kontroly se v praxi zaměřuje na konkrétní jednotlivá ustanovení živnostenského zákona, která jsou kontrolována ve vztahu ke kontrolovanému subjektu. V praxi to znamená například, že při provedení živnostenské kontroly na provozovně, kde jsou prodávány potraviny, je kontrola

zaměřena na jiná ustanovení než u podnikatele, který provozovnu nepoužívá a pracuje z domova, nebo své služby poskytuje přímo u zákazníků.

Na základě provedených kontrol živnostenským úřadem MmÚ za rok 2018 byly u právnických podnikajících osob zjištěny 2 přestupky porušením § 11 odst. 5 nebo 8 ŽZ, 24 přestupků porušením § 17 odst. 3 ŽZ, 6 přestupků § 17 odst. 7 ŽZ a 1 přestupek porušením § 17 odst. 8 ŽZ. Dále bylo zjištěno 25 přestupků porušením § 31 odst. 2 ŽZ a 6 přestupků porušením § 31 odst. 16 ŽZ. U právnických osob byl také zjištěn 1 přestupek porušením § 56 odst. 1 ŽZ. Z celkového počtu provedených živnostenských kontrol proběhlo 83 kontrol bez zjištění porušení zákona a ve 48 případech byla kontrolními dvojicemi udělena pokuta na místě v příkazním řízení. Kontroloři postoupili příslušným správním orgánům 1 oznámení o důvodném podezření ze spáchání jiných přestupků, které nemohli sami projednat, jelikož zjištěné porušení zákona nespadlo do jejich kompetencí. Při kontrolní činnosti živnostenského úřadu prováděné u právnických osob bylo provedeno 70 kontrol dodržování povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele a 10 kontrol dodržování povinností stanovených zákonem na ochranu zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Při kontrolní činnosti za rok 2018 byly u podnikajících fyzických osob zjištěny 2 přestupky porušením § 11 odst. 5 nebo 8 ŽZ, 29 přestupků porušením § 17 odst. 3 ŽZ, 10 přestupků § 17 odst. 7 ŽZ a 8 přestupků porušením § 17 odst. 8 ŽZ. Dále byly zjištěny 2 přestupky porušením § 31 odst. 2 ŽZ, 3 přestupky porušením § 31 odst. 14 ŽZ a 2 přestupky porušením § 31 odst. 16 ŽZ. U podnikajících fyzických osob byl také zjištěn 1 přestupek porušením § 49 odst. 1 ŽZ. Z celkového počtu provedených živnostenských kontrol proběhlo 224 kontrol bez zjištění porušení zákona a ve 41 případech byla kontrolními dvojicemi udělena pokuta na místě v příkazním řízení. Kontroloři postoupili příslušným správním orgánům 2 oznámení o důvodném podezření ze spáchání jiných přestupků, které nemohli sami projednat, jelikož zjištěná porušení zákona nespadali do jejich kompetencí. U podnikajících fyzických osob bylo v průběhu živnostenských kontrol provedeno 200 kontrol dodržování povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele a 43 kontrol dodržování povinností stanovených zákonem na ochranu zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Veškerá tato zjištění jsou znázorněna níže v tabulkách č. 1 a č. 2, a taktéž zobrazena v grafech č. 1 a č. 2.

4.3 Zjištěná nejčastější porušení živnostenského zákona

Na základě provedených kontrol a zjištěných přestupků bylo zjištěno, že právnické podnikající osoby se nejčastěji dopouštějí přestupků porušením § 31 odst. 2 ŽZ tím, že podnikatelé nesprávně označují své sídlo předepsanými identifikačními údaji. Druhým nejčastějším páchaným přestupkem ze strany právnických osob je porušení § 17 odst. 3 ŽZ tím, že podnikatelé předem neoznámili živnostenskému úřadu zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně. Na třetím místě nejčastějšího porušování živnostenského zákona byl zjištěn shodný počet přestupků. Jedná se o porušení § 17 odst. 7 ŽZ tím, že podnikatelé nesplnili povinnost řádného označení provozovny stanovenými údaji. Dále bylo shodně zjištěno porušení § 31 odst. 16 ŽZ tím, že podnikatelé nejpozději ke dni ukončení činnosti v provozovně neoznámili živnostenskému úřadu, na jaké adrese lze vypořádat jejich případné závazky (např. reklamace zboží nebo služeb poskytnuté spotřebitelům).

U podnikajících fyzických osob bylo zjištěno že nejčastěji porušují § 17 odst. 3 ŽZ. Na druhém místě nejčastějšího porušování živnostenského zákona je porušován § 17 odst. 7 ŽZ a s tímto ustanovením je také spjat porušovaný § 17 odst. 8 ŽZ tím, že podnikatelé dostatečně neoznačili provozovnu určenou pro prodej zboží nebo poskytování služeb předepsanými údaji (jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat, kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování).

Veškerá tato zjištění jsou znázorněna níže v tabulkách č. 1 a č. 2, a taktéž zobrazena v grafech č. 1 a č. 2.

Tabulka č. 1: Provedení živnostenských kontrol právnických osob za rok 2018

KONTROLY PRÁVNICKÝCH OSOB ZA ROK 2018					POČET PROVEDENCH KONTROL DODRŽOVÁNÍ ŽIVNOSTKÉHO ZÁKONA											POČET KONTROL ZÁKONA O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE	POČET KONTROL ZÁKONA NA OCHRANU ZDRAVÍ PŘED ŠKODLIVÝMI ÚČINKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK	POČET OZNÁMENÝCH ZJIŠTĚNÍ PŘÍSLUŠNÝM ORGÁNŮM		
					POČET ZJIŠTĚNÝCH PORUŠENÍ JEDNOTLIVÝCH USTANOVENÍ ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA															
					§ 7 odst. 6	§ 11 odst. 5,8	§ 17 odst.				§ 31 odst.			§ 49 odst. 1	§ 56 odst. 1				POČET KONT- ROL BEZ ZÁVAD	POČET UDĚLE- NÝCH POKUT NA MÍSTĚ
Z	K	M	ŽÚ	MZ	3	4	7	8	2	14	16									
2	121	0	12	311	0	2	24	0	6	1	25	0	6	0	1	83	48	70	10	1
<p>Vysvětlivky: Z = kontrola zahraniční osoby, zahraniční účast; M = kontrola mobilní provozovna; ŽÚ = kontrola na živnostenském úřadě; MZ = místní zjištění</p>																				

Zdroj: Poskytnuté statistické údaje obecním živnostenským úřadem MmÚ

Zpracování: vlastní zpracování

Tabulka č. 2: Provedení živnostenských kontrol fyzických osob za rok 2018

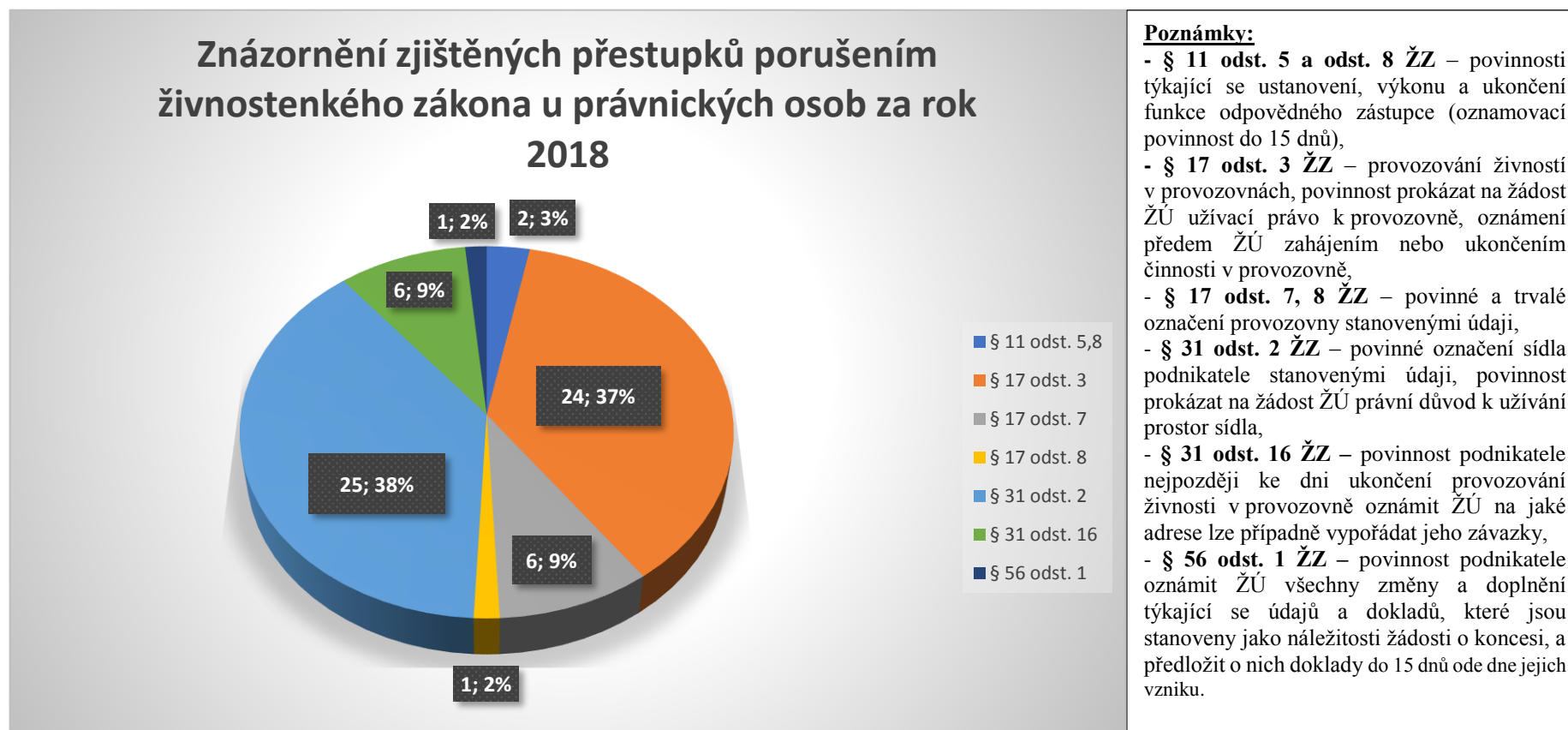
KONTROLY FYZICKÝCH OSOB ZA ROK 2018					POČET PROVEDENICH KONTROL DODRŽOVÁNÍ ŽIVNOSTKÉHO ZÁKONA										POČET KONTROL ZÁKONA O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE	POČET KONTROL ZÁKONA NA OCHRANU ZDRAVÍ PŘED ŠKODLIVÝMI ÚČINKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK	POČET OZNÁMENÝCH ZJIŠTĚNÍ PŘÍSLUŠNÝM ORGÁNŮM			
					POČET ZJIŠTĚNÝCH PORUŠENÍ JEDNOTLIVÝCH USTANOVENÍ ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA															
					§ 7	§ 11	§ 17 odst.			§ 31 odst.			§ 49	§ 56				POČET KONT- ROL BEZ ZÁVAD	POČET UDĚLE- NÝCH POKUT NA MÍSTĚ	
odst. 6	odst. 5,8	3	4	7	8	2	14	16	odst. 1	odst. 1										
Z	K	M	ŽÚ	MZ																
0	254	2	11	78	0	2	29	0	10	6	2	3	2	1	0	224	41	200	43	2
<p>Vysvětlivky: Z = kontrola zahraniční osoby, zahraniční účast; M = kontrola mobilní provozovna; ŽÚ = kontrola na živnostenském úřadě; MZ = místní zjištění</p>																				

Zdroj: Poskytnuté statistické údaje obecním živnostenským úřadem MmÚ

Zpracování: vlastní zpracování

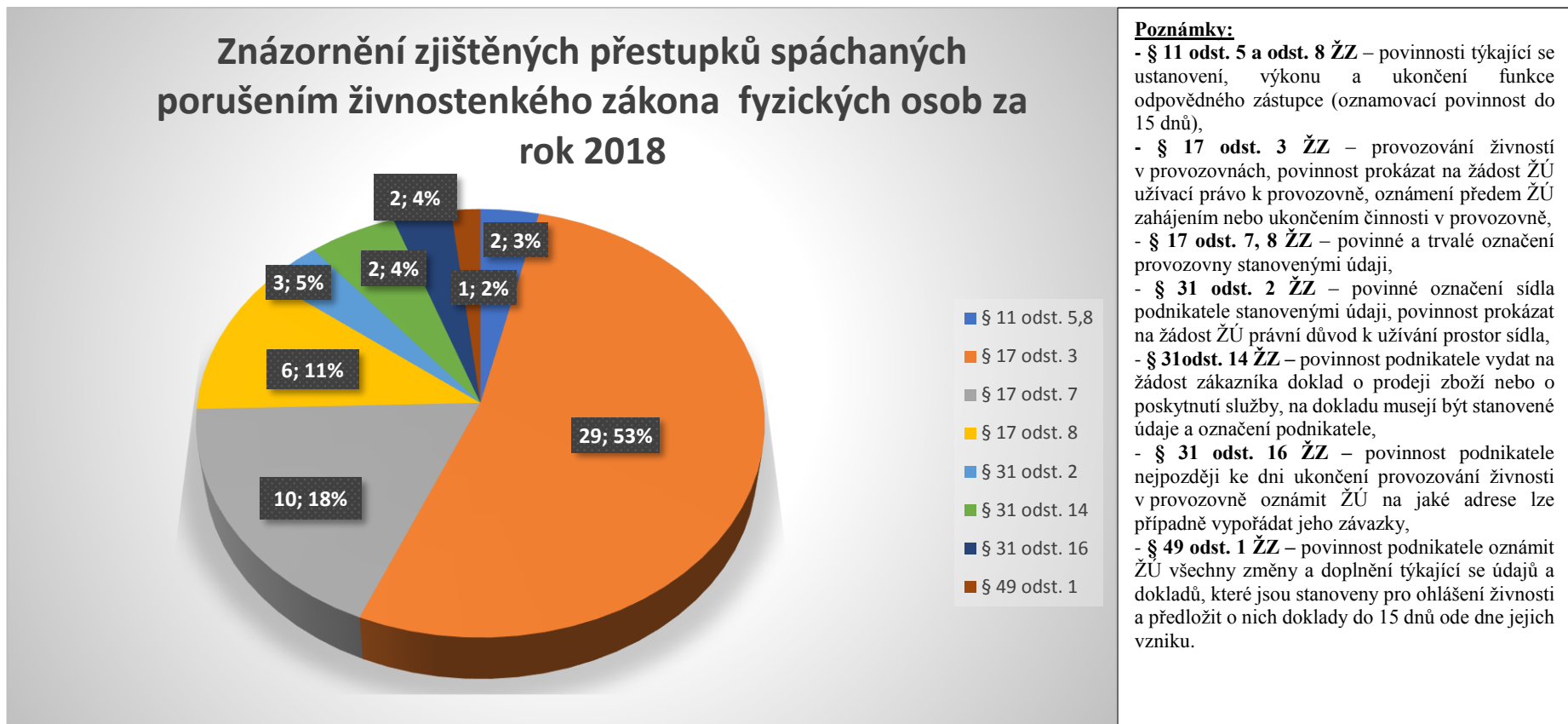
Graf č. 1: Znázornění zjištěných přestupků u právnických osob za rok 2018

Zdroj: Poskytnuté statistické údaje obecním živnostenským úřadem MmÚ

Zpracování: vlastní zpracování

Graf č. 2: Znázornění zjištěných přestupků u fyzických osob za rok 2018

Zdroj: Poskytnuté statistické údaje obecním živnostenským úřadem MmÚ

Zpracování: vlastní zpracování

4.4 Rozhovory s podnikateli

V bakalářské práci bylo využito vlastního výzkumu formou strukturovaného rozhovoru celkem se čtyřmi podnikateli. Podnikatelé byli vybráni, tak aby bylo zkoumáno co největší spektrum podnikatelské oblasti. Rozhovory byly vedeny se třemi podnikajícími fyzickými osobami a jednou právnickou osobou, kterým byly položeny níže uvedené otázky, na které podnikatelé volnou formou odpovídali a sdělovali své názory a zkušenosti nabitě svou podnikatelskou praxí.

Otázka č. 1: Jak dlouho provozujete svou podnikatelskou činnost a v jakém oboru – jaké živnosti provozujete?

Tři podnikatelé na tuto otázku odpověděli, že provozují své živnosti přes 6 let. Jednatel právnické osoby jako podnikatel provozuje své živnosti 8 měsíců. Dotazovaná podnikatelka provozuje živnost řemeslnou – manikúra, pedikúra a nehtová modeláž. Dva dotazovaní podnikatelé provozují živnosti volné – zprostředkování obchodu a služeb. Právnická osoba provozuje zprostředkování podnikatelských úvěrů, zpětné leasingy nemovitostí, realitní služby a také zprostředkování obchodu a služeb.

Otázka č. 2: Splňujete pro své podnikání odbornou způsobilost, nebo provozujete živnost(i) prostřednictvím odpovědného zástupce?

Na tuto otázku odpověděli všichni dotazovaní podnikatelé stejně, a to tak že splňují pro své podnikání odbornou způsobilost. Podnikatelka ze začátku své činnosti provozovala řemeslnou živnost prostřednictvím odpovědného zástupce necelé dva roky. Jednatel právnické osoby byl ve smluvím vztahu ke čtyřem podnikatelům jako odpovědný zástupce.

Otázka č. 3: Využíváte pro své podnikání provozovnu(ny)? Zdali ano, kolik provozoven využíváte?

Dva podnikatelé na tuto otázku odpověděli, že provozovnu ke své podnikatelské činnosti nepoužívají, pracují z domova nebo dojíždějí za klientem. Zbýlí dva podnikatelé odpověděli, že provozovnu využívají. Podnikatelka provozující živnost řemeslnou využívá provozovnu již 5 let a v současné době provozuje třetí provozovnu.

Jednatel právnické osoby uvedl, že nyní využívá jednu provozovnu, ale do budoucna plánuje rozšíření o více provozoven.

Otázka č. 4: Proběhla u vás někdy živnostenská kontrola? Jestliže ano, kolikrát byla kontrola provedena?

Na tuto otázku odpověděli tři podnikatelé tak, že neměli živnostenskou kontrolu po dobu svého podnikání. Jednatel právnické osoby sdělil, že v jednom případě bylo zkontrolováno pracovníky živnostenského úřadu označení jeho provozovny, které měl v pořádku a živnostenská kontrola s ním nebyla zahájena. Podnikatelka provozující řemeslnou živnost uvedla, že živnostenskou kontrolu měla již 4x.

Otázka č. 5: Byly během živnostenské kontroly zjištěny porušení živnostenského zákona, nebo jiných právních předpisů? Bylo porušení předpisů z vaší strany vědomé nebo nevědomé? Jaká byla vaše reakce?

Tato otázka se týkala pouze podnikatelky provozující řemeslnou živnost, která odpověděla, že v jednom případě živnostenské kontroly bylo zjištěno porušení živnostenského zákona a to sice, že neoznámila předem živnostenskému úřadu ukončení provozování živnosti v provozovně, kde již svou podnikatelskou činnost neprovozovala a zapomněla tuto skutečnost oznámit živnostenskému úřadu.

Otázka č. 6: Jaký jste měl(a) subjektivní pocit z provedené kontroly?

Tato otázka se také týkala pouze podnikatelky, provozující řemeslnou činnost, která odpověděla, že z kontrolní dvojice měla vždy dobrý pocit a kontrola probíhala v klidné atmosféře. Kontroloři vždy jednali profesionálně a vše podnikatelce vysvětlili.

Otázka č. 7: Myslíte si, že znáte právní předpisy související s vaší podnikatelskou činností? Kde a jak získáváte informace týkajících se vašich povinností?

Dva z dotázaných podnikatelů odpověděli na tuto otázku, že si myslí že znají předpisy související s jejich podnikáním a sami se v této problematice vzdělávají čtením živnostenského zákona a jiných právních předpisů.

Jednatel právnické osoby uvedl, že si myslí že předpisy zná, ale ne však dostatečně. Informace získává návštěvou živnostenského úřadu a také v hojné míře čerpá informace na webových stránkách www.zalozfirmu.cz.

Podnikatelka na tuto otázku odpověděla, že si sama zákony nečte ani nevyhledává, informace získává od svých známých a zákaznic, kteří pracují např. jako účetní. Dále získává informace od kontrolujících živnostenského úřadu, kteří u ní provádějí pravidelně živnostenské kontroly.

Otázka č. 8: Je pro vás živnostenský zákon srozumitelnou právní normou? Jaké změny tohoto zákona byste uvítal(a)?

Na tuto otázku odpověděli tři podnikatelé shodně, že živnostenskému zákonu nerozumí, považují jej za nesrozumitelný a příliš složitý. Dotázaní podnikatelé by uvítali zjednodušení a zpřehlednění živnostenského zákona pro lepší praktické využití. Jeden z dotázaných podnikatelů odpověděl, že mu živnostenský zákon připadá převážně srozumitelný, jelikož se zákony pracuje několik let, tudíž se v nich orientuje. Žádné zásadní změny by nenavrhoval.

Otázka č. 9: Využíváte ke své podnikatelské činnosti internet? Obešel(a) byste se bez internetu?

Na tuto otázku odpověděli všichni dotázaní podnikatelé stejně, a to tak, že ke svému podnikání využívají internet, bez kterého by se v dnešní době již neobešli, a to i také kvůli nástupu elektronické evidenci tržeb (dále jen „EET“). Tři dotázaní podnikatelé uvedli, že svou činnost musejí zpracovávat tzv. on-line a odesílat materiály v elektronické podobě na centrály pojišťoven a bank. Podnikatelka k této otázce také uvedla, že stále větší počet zákaznic vyžaduje Wi-Fi připojení na její provozovně. Podnikatelka dále uvedla, že spatřuje výhodu nástupu EET v tom, že tato elektronická evidence jí velmi ulehčí zpracovávání podkladů pro vedení účetnictví a výkaz účetnictví samotný. Nebude již muset tolik svého volného času trávit nad zpracováváním výkazů účetnictví.

Otázka č. 10: Kde máte umístěné vaše sídlo? Využíváte virtuální adresu sídla?

Tři dotázané podnikající fyzické osoby odpověděly na tuto otázku shodně a to tak, že mají své sídlo umístěné na adrese trvalého bydliště.

Jednatel právnické osoby na tuto otázku odpověděl velmi rozsáhle s poznatky z praxe. Uvedl, že využívá virtuální sídlo, které má momentálně umístěné v hlavním městě v Praze. Jako jedinou výhodu virtuálního sídla spatřuje v tom, že pokud při založení

právnícké osoby nemá pro své podnikatelské činnosti prostory (kancelář, kde by fyzicky umístil svoji správu), může využít virtuálního sídla. Podnikatel ze své praxe uvedl i značné nevýhody virtuálního sídla a to takové, že banky odmítají financovat firmy s virtuálními sídly (na klienta nahlíží jako na nedůvěryhodného). Jako další nevýhodu podnikatel spatřuje v zasílání korespondence na adresu virtuálního sídla i přesto že, má na adrese virtuálního sídla zaplacenou přejímku pošty, ale ta je dále skrytě spojená s poplatky ve výši 10 Kč za skenování jedné stránky dokumentu a následným zasíláním v elektronické podobě podnikateli. Dalším faktorem je i časová prodleva zasílání pošty. Podnikatel také uvedl, že v dnešní době již není pravidlem prestiže mít umístěné sídlo v hlavním městě Praze, ale naopak se stávají lukrativnějšími společnosti se sídlem mimo hlavní město Prahu.

4.5 Rozhovory s kontrolujícími

V bakalářské práci bylo také využito vlastního průzkumu formou strukturovaného rozhovoru se čtyřmi kontrolními osobami Živnostenského úřadu MmÚ. Kontrolorům byly taktéž pokládány otázky, na které volnou formou odpovídali a sdělovali své zkušenosti a názory získané praktickým výkonem živnostenských kontrol.

Otázka č. 1: Jak dlouho pracujete na živnostenském úřadě a jak dlouho vykonáváte kontrolní činnost?

Na tuto otázku odpověděly tři kontrolní osoby, že pracují na živnostenském úřadě 3 až 5 let, a po stejnou dobu vykonávají i živnostenskou kontrolu. Jedna kontrolní osoba odpověděla, že na živnostenském úřadu pracuje 9 let a po tuto dobu vykonává kontrolní činnost.

Otázka č. 2: Jak často kontrolujete stejného podnikatele (váš odhad – přibližný údaj)?

Na tuto položenou otázku odpověděly všechny kontrolní osoby shodně, že provádějí kontrolu stejného podnikatele přibližně jednou za 3 až 4 roky, pokud není jiný důvod pro zahájení kontroly.

Otázka č. 3: **Jak reagují podnikatelé na vámi zjištěná porušení právních předpisů?**

K této otázce kontrolní osoby shodně uvedly, že většina kontrolovaných podnikatelů si uvědomuje, že došlo k porušení právních předpisů. Ve většině případů podnikatelé akceptují způsob řešení přestupku.

Otázka č. 4: **Porušují podnikatelé právní předpisy vědomě nebo spíše nevědomě?**

Tři kontrolní osoby shodně uvedly, že většina podnikatelů spíše porušuje právní předpisy nevědomě. Jedna kontrolní osoba uvedla, že porušování právních předpisů vědomě nebo nevědomě je vyrovnané (50 % vědomě a 50 % nevědomě).

Otázka č. 5: **Jakých porušení živnostenského zákona se podle vás podnikatelé nejčastěji dopouštějí?**

Na tuto otázku kontrolní osoby shodně odpověděly, že se podnikatelé nejčastěji dopouštějí přestupku tím, že neoznamují živnostenskému úřadu zahájení nebo ukončení podnikatelské činnosti v provozovně. Kontrolní osoby dále uvedly, že podnikatelé také nejčastěji porušují povinnosti týkající se řádného označení svých sídel a provozoven.

Otázka č. 6: **Jaký máte subjektivní pocit při provádění živnostenské kontroly – jak podnikatelé vnímají kontrolu (pozitivně, nebo spíše negativně)?**

Dle odpovědí kontrolních osob většina podnikatelů vnímá kontrolní činnost pozitivně, považují ji za nutnou součást jejich podnikání. Kontroloři se však setkávají s menším procentem podnikatelů, kteří považují kontrolu jako zbytečnou zátěž a zdržování od práce. Kontrolní osoby také sdělily, že kontrolních činností zaměřené na podnikatele je poměrně hodně, a to od různých orgánů státní správy jako jsou Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Krajská hygienická stanice ale také kontrolní činnost státního požárního dozoru prováděný Hasičským záchranným sborem České republiky.

Otázka č. 7: **Myslíte si, že podnikatelé dostatečně znají právní předpisy související s jejich podnikatelskou činností? Víte kde a jak podnikatelé získávají informace týkající se jejich povinností?**

Na tuto otázku kontrolní osoby opět shodně uvedly, že podnikatelé mají poměrně dostatečný přehled o povinnostech vyplývajících ze živnostenského zákona. Co se týká ostatních právních předpisů a tím vyplývajících povinností (např. účetnictví, požární bezpečnost, ochrana osobních údajů GDPR, hygienické předpisy, bezpečnost práce) tak v této oblasti podnikatelé již takový přehled nemají. Často si podnikatelé musejí najímat externí subjekty pro poradenskou činnost nebo samotnou správu těchto agend. Kontrolní osoby k této otázce dále uvedly, že podnikatelé nejvíce získávají informace z internetových stránek, od svých poradců nebo přímými dotazy na příslušných úřadech.

Otázka č. 8: Myslíte si, že živnostenský zákon je srozumitelnou právní normou pro všechny podnikatele? Jaké změny tohoto zákona byste uvítal(a)?

K této položené otázce kontrolní osoby shodně uváděly, že živnostenský zákon jim pro podnikatele připadá poměrně srozumitelný, výjimkou je rozlišení sídla a provozovny, v tomto případě mají podnikatelé problém s rozlišením terminologie. Dle sdělení kontrolních osob, si velká část podnikatelů myslí, že pokud mají provozovnu v místě sídla, nemusejí už poté oznamovat živnostenskému úřadu zahájení činnosti v provozovně. Takové problémy jsou často zjišťovány při provozování administrativních typů živností (např. projektová činnost ve výstavbě, činnost účetních poradců, realitní správa a údržba nemovitostí, poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků apod.). Kontrolní osoby k této otázce dále uvedly, že by bylo vhodné přijmout změny živnostenského zákona, které by zjednodušily, zpřesnily a zkonkretizovaly formulaci ustanovení živnostenského zákona obecně, ale také by bylo vhodné provést tyto změny konkrétně u ustanovení upravující označení sídel a provozoven, jelikož je živnostenský zákon platným právním předpisem od roku 1991 a změna tohoto zákona je celkem potřebná.

5 Výsledky a diskuse

Analýzou statistický údajů o provedených živnostenských kontrolách, vykonaných Živnostenským úřadem MmÚ na jeho územní působnosti v roce 2018, které byly tímto úřadem poskytnuty pro zpracování bakalářské práce, bylo zjištěno nejčtenější porušování ustanovení živnostenského zákona ze stran podnikajících

subjektů v rámci tohoto zákona. Právnícké podnikající osoby nejčastěji porušují povinnosti týkající se řádného označení sídla stanovenými identifikačními údaji. U fyzických podnikajících osob bylo zjištěno, že podnikatelé nejčastěji porušují povinnost oznámit předem živnostenskému úřadu zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně. Mezi shodné porušování povinností podnikatelů jakožto právníckých osob tak i fyzických podnikajících osob jsou povinnosti řádného označení provozoven stanovenými údaji a také sdělení informace živnostenskému úřadu, na jaké adrese lze s podnikatelem vypořádat případné závazky po ukončení živnosti v provozovně, pro případné pohledávky či reklamace ze stran spotřebitelů.

Na základě popsaných zjištění byl navržen a vyhotoven níže uvedený průvodce nejčastěji porušovanými ustanoveními živnostenského zákona podnikateli na územní působnosti Živnostenského úřadu MmÚ. Cílem toho navrženého průvodce je usnadnit orientaci podnikatelů v povinnostech, které pro ně vyplývají z živnostenského zákona, a také zpřehlednit a poukázat na nejčastěji porušovaná ustanovení živnostenského zákona. Průzkumem provedeným přímo na Živnostenském úřadě MmÚ bylo zjištěno, že podobný informační materiál není pro podnikatele k dispozici v tištěné podobě, ani prostřednictvím internetových stránek živnostenského úřadu. Tímto průzkumem byly získány volně dostupné materiály uvedené v přílohách bakalářské práce, které nikterak neusnadňují informovanost podnikatelů k dané problematice, týkající se porušování živnostenského zákona a následných ukládaných sankcí.

PRŮVODCE NEJČASTĚJI PORUŠOVANÝMI USTANOVENÍMI ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA - „JAK NEPORUŠOVAT ZÁKON“	
Nejčastěji porušovaná ustanovení živnostenského zákona	Maximální výše sankce za spáchaný přestupek
<p>§ 17 odst. 3 ŽZ – Podnikatel může provozovat živnosti ve více provozovnách, pokud k nim má právní důvod pro jejich užívání. Podnikatel má povinnost prokázat na žádost ŽÚ užívací právo k provozovně, u mobilní provozovny má povinnost prokázat oprávněnost umístění. Podnikatel je povinen oznámit předem ŽÚ</p>	<p>Přestupek dle § 62 odst. 1 písm. e) ŽZ – pokuta do 100 000 Kč.</p>

<p>zahájením nebo ukončením činnosti v provozovně.</p>	
<p>§ 17 odst. 7 ŽZ – Podnikatel je povinen provozovnu trvale a zvenčí viditelně označit obchodní firmou nebo názvem, nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem osoby. Mobilní provozovna a automat musí být dále označeny údajem o sídle nebo adrese, na které je umístěn odštěpný závod zahraniční osoby.</p>	<p>Přestupek dle § 62 odst. 1 písm. g) ŽZ – pokuta do 100 000 Kč.</p>
<p>§ 17 odst. 8 ŽZ – Provozovna určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům musí být trvale a zvenčí viditelně označena také</p> <ul style="list-style-type: none"> • jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů, • prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat, • kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování. 	<p>Přestupek dle § 62 odst. 1 písm. g) ŽZ – pokuta do 100 000 Kč.</p>
<p>§ 31 odst. 2 ŽZ – Podnikatel je povinen viditelně označit obchodní firmou, popřípadě názvem, nebo jménem a příjmením, a identifikačním číslem osoby objekt v němž má sídlo. Podnikající fyzická osoba taktéž musí označit objekt v němž má sídlo, liší-li se od jeho bydliště. Zahraniční osoba stejnými údaji musí označit odštěpný závod, pokud jej zřizuje. Podnikatel je povinen na žádost ŽÚ prokázat právní důvod k užívání prostor, v nichž má sídlo. Podnikatel (fyzická osoba) nemusí prokazovat právní důvod, má-li sídlo</p>	<p>Přestupek dle § 62 odst. 1 písm. g) ŽZ – pokuta do 100 000 Kč.</p> <p>V případě, že podnikatel na žádost ŽÚ neprokáže právní důvod k užívání prostor, v nichž má sídlo, ŽÚ zruší podnikateli všechna živnostenská oprávnění ve správním řízení.</p>

totožné s bydlištěm, vyjma adres sídel úřadů veřejné moci.	
<p>§ 31 odst. 16 ŽZ – Podnikatel je povinen nejpozději ke dni ukončení činnosti v provozovně oznámit živnostenskému úřadu, na jaké adrese lze vypořádat jeho případné závazky plynoucí z jeho podnikatelských aktivit (např. pro případy vyřízení reklamací prodaného zboží nebo poskytnuté služby a jiných závazků).</p>	<p>Přestupek dle § 62 odst. 1 písm. t) ŽZ – pokuta do 100 000 Kč.</p>
<p><i>V případě živnostenské kontroly může být podnikateli udělena pokuta za spáchané přestupky i příkazem vydaným na místě do výše 10 000 Kč. Pokuta nad 10 000 Kč musí být udělena ve správním řízení formou rozhodnutí.</i></p>	

Na základě provedených rozhovorů vedených s podnikateli a kontrolními osobami, vykonávající kontrolní činnost na územní působnosti Živnostenského úřadu MmÚ bylo zjištěno, že podnikatelé porušují povinnosti stanovené živnostenským zákonem spíše nevědomě. Porušování zákona je zapříčiněno špatnou informovaností podnikatelů a znalostí právních předpisů.

Rozhovory, vedenými s dotazovanými podnikateli, bylo zjištěno, že podnikatelé informace pro své podnikání většinou získávají čtením živnostenského zákona a jiných právních předpisů, návštěvou živnostenského úřadu nebo přímými dotazy na kontrolní osoby živnostenského úřadu. Podnikatelé také získávají informace z internetových stránek nebo od osob, které pracují v oblasti živnostenského podnikání. Vlastním výzkumem bylo zjištěno, že podnikatelé, kteří nejsou v právním odvětví natolik vzdělaní a s právními předpisy nepracují, mají veliké obtíže porozumět živnostenskému zákonu. Podnikatelé považují živnostenský zákon za příliš složitý, nesrozumitelný a uvítali by zjednodušení pro praktické využití.

Na druhou stranu dotazovaní kontroloři, se kterými byly provedeny také rozhovory, považují živnostenský zákon za srozumitelný s výjimkou ustanovení upravujících povinnosti týkající se sídel a provozoven podnikatelů, kde dle sdělení kontrolorů podnikatelé nejčastěji chybují, porušují tak zákon a považují tato ustanovení za nesrozumitelná. Tato skutečnost byla potvrzena analýzou statistických

údajů, kde bylo zjištěno, že podnikatelé se nejčastěji dopouštějí přestupků porušením povinností upravujících označení sídla a podmínek provozování živností v provozovnách. Zde je nutné podotknout, že kontrolní osoby jsou „profesionálové“ ve znalosti živnostenského zákona, denně s tímto zákonem pracují a pro svou pracovní činnost musejí být řádně vyškoleni a splňovat odbornou způsobilost stanovenou Ministerstvem vnitra České republiky.

Toto srovnání je důležité pro úvahu nad potřebnou rekodifikací živnostenského zákona, jelikož živnostenský zákon je platnou právní normou již od roku 1991 a za svou dobu účinnosti od 01. 01. 1992 byl více než stokrát novelizován. Takové změny a zásahy do tohoto právního předpisu přinesly jeho celkovou složitost, nepřehlednost a také nesrozumitelnost pro osoby, které nedisponují dostatečným právním vědomím pro jeho implementaci v praktickém výkonu svého živnostenského podnikání. **Živnostenský zákon by bylo proto vhodné rekodifikovat** a přijmout tak novou právní normu, která by byla při tvorbě po formální stránce inspirovaná novým občanským zákoníkem. Při tvorbě nového živnostenského zákona by byla nesrozumitelnost, složitost a nepřehlednost nynějšího zákona o živnostenském podnikání odstraněna rozšířením počtu ustanovení, která by po vzoru nového občanského zákoníku byla psána srozumitelně o maximálním počtu dvou až tří vět a v případě potřeby použitím maximálně dvou odstavců jednoho ustanovení, oproti 19 odstavců § 31 nynějšího živnostenského zákona. Znění jednotlivých ustanovení by přímo, a zcela bez pochyb nebo nejasností zadávala práva a povinnosti podnikatelům, a taktéž by jednoznačně upravovala postupy a kompetence živnostenským úřadům vykonávající přenesenou působnost státní správy.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vymezení oblasti živností a popsání kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání. Dalším cílem této práce bylo na základě provedeného výzkumu zjistit nejčtenější porušování právních předpisů ze stran podnikajících subjektů v rámci živnostenského zákona, na územní působnosti Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem za rok 2018. Pomocí

zjištěných skutečností bylo cílem navrhnout účinná opatření, kterými by se snížilo porušování právních předpisů ze strany živnostníků.

V teoretické části bakalářské práce byly vymezeny oblasti živností, popsány pojmy živnost, živnostenský úřad, živnostenský rejstřík, fyzická osoba, podnikatel, sídlo, kontrola a přestupek. V této části práce byla provedena podrobná analýza právních předpisů upravující podmínky provozování živnostenských oprávnění, průběh a výkon kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání, a s tím spojené projednávání zjištěných přestupků a ukládání sankcí za porušení právních předpisů. V teoretické části byla také popsána podstata a průběh správního řízení, ve kterém jsou ukládány sankce nebo zadávána, měněna či rušena práva a povinnosti účastníka řízení ze strany živnostenského úřadu.

Na teoretickou část bakalářské práce úzce navazuje část praktická, ve které byl proveden vlastní výzkum, kterým na základě poskytnutých statistických údajů bylo zjištěno nejčastější porušování ustanovení živnostenského zákona ze strany podnikatelů, na územní působnosti Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem za rok 2018. Tato zjištění výzkumu byla vyhodnocena a přehledně zpracována do příslušných tabulek a grafů uvedených v praktické části. Na základě těchto zjištění, byl navržen informační materiál pod názvem „Průvodce nejčastěji porušovanými ustanoveními živnostenského zákona – jak neporušovat zákon“. Tento průvodce bude sloužit k zajištění lepší informovanosti podnikatelů a k upozornění na nejčastěji porušované povinnosti živnostenského zákona, kterými jsou živnostníci při svém podnikání vázáni. V praktické části této práce byl dále proveden vlastní výzkum prostřednictvím vedených strukturovaných rozhovorů s podnikateli a také s kontrolními pracovníky Živnostenského úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem. Tímto výzkumem byly zjištěny nedostatky v informovanosti podnikatelů, převážně zapříčiněnými složitostí, nepřehledností a nesrozumitelností živnostenského zákona. Mnozí podnikatelé, kteří nedisponují dostačujícím právním vědomím, živnostenskému zákonu nerozumí, což vede k jeho častému porušování. Komparací veškerých zjištěných skutečností získaných vlastním výzkumem, byly v kapitole 5 této práce navrženy příslušné legislativní změny, které by vedly k ulehčení živnostenského podnikání, ke snížení počtu porušování tohoto zákona a k následnému snížení případů správního trestání.

7 Seznam použitých zdrojů

Literatura – tištěná

Horzinková, E., Urban, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem. 13. vydání*, Praha: Linde Praha, a.s. 2013, ISBN 978-80-86131-97-9.

Kameník, P., Hrabánková, M., Orlová, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. 404 s, ISBN 978-80-7478-471-2.

Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil, P., *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Nakladatelství Leges, 2018, ISBN 978-80-7502-212-7.

Padrnos, J. *Vhled do právní úpravy českého obchodního práva*. 1. díl. Ostrava: KEY Publishing, 2013, ISBN 978-90-7418-180-1.

Vedral, J., *Kontrolní řád s komentářem*. Praha: Bova Polygon, 2015, ISBN 978-80-7273-175-6.

JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář. 6. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-751-4.

VÍTOVÁ, Blanka. *Zákon o ochraně spotřebitele: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-984-7.

Právní předpisy

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 87.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 33.

Zákon č. 1/1993 Sb., ÚSTAVNÍ ZÁKON ČESKÉ REPUBLIKY. In: *Sbírka zákonů*, rok 1993, částka 1.

Usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: *Sbírka zákonů*, rok 1993, částka 1.

Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: *Sbírka zákonů*, rok 1991, částka 109.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů*, rok 2000, částka 38.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*, rok 2000, částka 38.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. In: *Sbírka zákonů*, rok 2004, částka 174.

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: *Sbírka zákonů*, rok 2012, částka 86.

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*, rok 2016, částka 98.

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. In: *Sbírka zákonů*, rok 1992, částka 130.

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů*, rok 2017, částka 21.

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. In: *Sbírka zákonů*, rok 1995, částka 8.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. In: *Sbírka zákonů*, rok 2003, částka 118.

Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu. In: *Sbírka zákonů*, rok 2013, částka 117.

Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době. In: *Sbírka zákonů*, rok 2006, částka 79.

Internetové zdroje

Historie podnikání v Čechách, MladýPodnikatel.cz. - magazín o podnikání na internetu [online]. Copyright © 2013 [cit. 30.07.2018]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/historie-podnikani-v-cechach-t4444>

Statistické údaje Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky o počtu podnikatelů. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocní-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [online]. MZČR: ©2013 [cit. 11.11.2019]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/spotrebitelsky-ombudsman/informace-o-systemu-spotrebitelskeho-ombudsmana--141062/>

Statnisprava.cz [online]. Úřady, okres Ústí nad Labem ©2019 [cit. 11.11.2019].
Dostupné z: <https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/CZ0427>

Statutární město Ústí nad Labem [online]. Živnostenský odbor ©2019 [cit. 11.11.2019]. Dostupné z: <https://www.usti-nad-labem.cz/cz/uredni-portal/sprava-mesta/magistrat/odbory-oddeleni/zivnostensky-odbor/>

LEGAL COMPANY [online]. Virtuální sídlo – Ústí nad Labem ©2019 [cit. 11.11.2019]. Dostupné z: <https://legalcompany.cz/sidlo-firmy/usti-nad-labem>

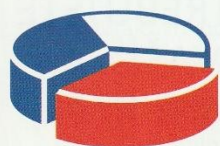
8 Přílohy

Odkazovaný seznam příloh

Příloha č. 1 – Informační materiál Bussinesinfo.cz – oficiální portál pro podnikání a export

Příloha č. 2 – Informační materiál – Jak postupovat při uznání odborné kvalifikace

BusinessInfo.cz

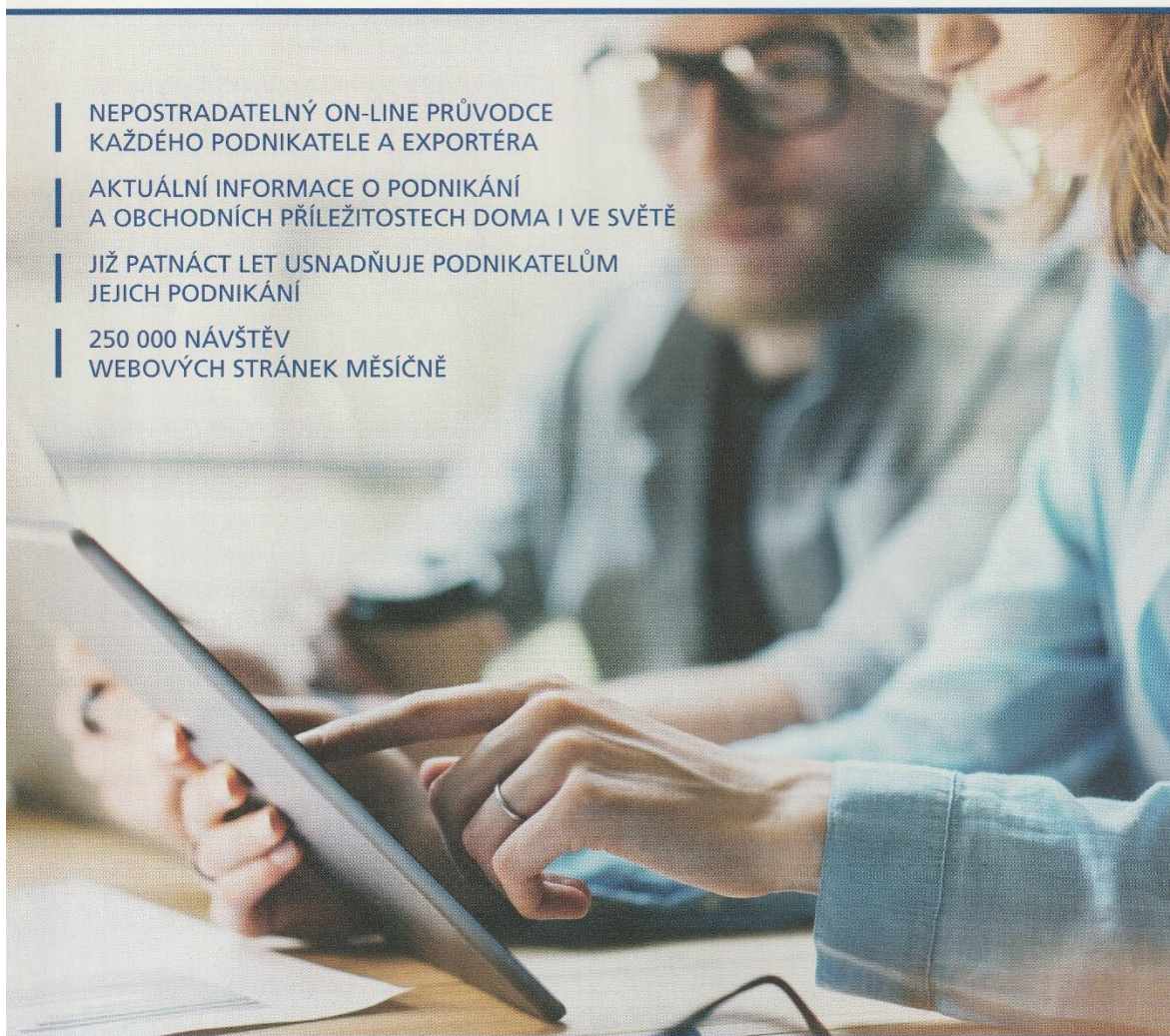
Oficiální portál pro podnikání a export

NEPOSTRADATELNÝ ON-LINE PRŮVODCE
KAŽDÉHO PODNIKATELE A EXPORTÉRA

AKTUÁLNÍ INFORMACE O PODNIKÁNÍ
A OBCHODNÍCH PŘÍLEŽITOSTECH DOMA I VE SVĚTĚ

JIŽ PATNÁCT LET USNADŇUJE PODNIKATELŮM
JEJICH PODNIKÁNÍ

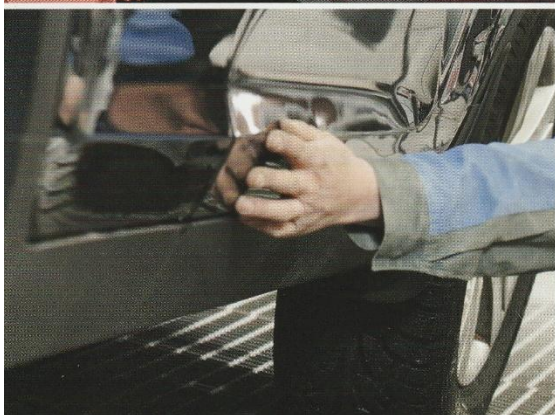
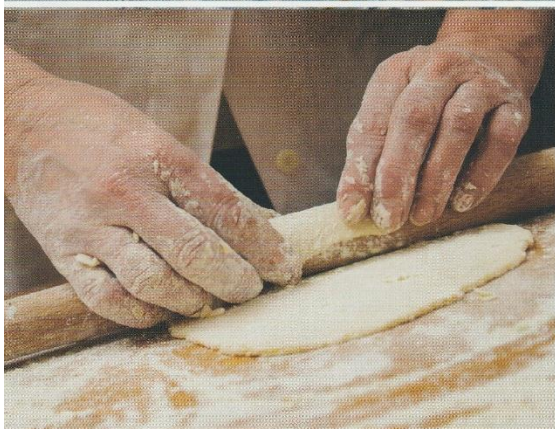
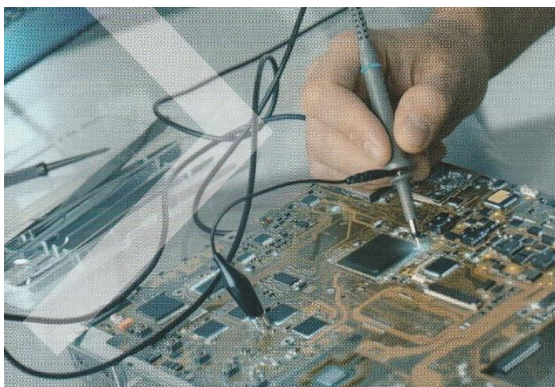
250 000 NÁVŠTĚV
WEBOVÝCH STRÁNEK MĚSÍČNĚ

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

BUSINESSINFO.CZ VŠE, CO POTŘEBUJETE VĚDĚT PRO VAŠE ÚSPĚŠNÉ PODNIKÁNÍ

CO DĚLAT V JEDNOTLIVÝCH FÁZÍCH PODNIKÁNÍ?

- > Seznamte se s daňovým systémem v ČR a účetními standardy
- > Využijte právního průvodce, přehledy zákonů, vzory právních dokumentů a smluv
- > Získejte informace z regionů, regionální statistiky a místní kontakty
- > Čerpejte ze zpracovaných analýz, statistik a dalších údajů o podnikatelském prostředí v ČR
- > Informujte se o legislativě EU

ORIENTUJETE SE V PODPOŘE PODNIKÁNÍ?

- > Financování z prostředků státního rozpočtu ČR
- > Dotace z fondů EU a z jiných zdrojů – databáze dotačních programů
- > Programy podpory – MSP, investice, výzkum a vývoj, zemědělství a další

CHCETE SE INSPIROVAT A SVÉ PODNIKÁNÍ INOVOVAT?

- > Přehled perspektivních oborů v ČR
- > Příběhy úspěšných českých podnikatelů
- > Různé formy inovace, design a ochranné známky
- > Odpovědné podnikání, ochrana spotřebitele
- > Poradna pro podnikatele

VYUŽÍVÁTE ELEKTRONICKÉ NÁSTROJE?

- › Instruktažní video návody a reportáže
- › Interaktivní podepisovatelné formuláře
- › Tuzemské i zahraniční registry
- › On-line databáze a adresáře
- › Přehled seminářů, konferencí a dalších akcí pro podnikatele
- › Diskusní fóra

CHCETE EXPORTOVAT? **BUSINESSINFO.CZ** SE STANE VAŠÍM PRŮVODCEM

- › Konkrétní exportní příležitosti po celém světě – denně aktualizovaná databáze poptávek, nabídek, tendrů a investičních příležitostí podle zemí a oborů
- › Mapa oborových příležitostí – identifikace perspektivních možností uplatnění českých podniků na zahraničních trzích
- › Podmínky pro podnikání v jednotlivých zemích
- › Informační servis pro exportéry – aktuality ze světa, analýzy a sektorové informace
- › Kalendář akcí se zaměřením na exportní aktivity – výstavy, veletrhy, obchodní mise
- › Vzdělávání exportérů – semináře, konference, školení
- › Zahraniční zpravodajské weby, registry a databáze

Portál shromažďuje informace průřezově nejen ze státních institucí, ale i z komerčních, neziskových, příspěvkových a dalších organizací, které spoluvytvářejí a definují podnikatelské prostředí. Úkolem portálu je podávat podnikatelům komplexní informace v oblasti legislativy a práva, daňové a finanční problematiky, exportních příležitostí a veškerých úkonů potřebných k zahájení, provozu i ukončení podnikání.

KOMPLEXNÍ INFORMACE ZE SVĚTA PODNIKÁNÍ

- › BusinessInfo.cz sleduje vývoj podnikatelského prostředí a předpovídá možné dopady relevantních připravovaných opatření
- › Publikuje konkrétní exportní příležitosti, jako jsou zahraniční poptávky, tendry a investiční možnosti
- › V závazných lhůtách kompetentně odpovídá na on-line dotazy v oblasti podnikání v ČR a EU
- › Informace prezentuje v pěti jazykových mutacích

www.businessinfo.cz

EXPERT NA VÁŠ EXPORT

Portál BusinessInfo.cz je oficiálním projektem státní správy. Na struktuře informací se podílí jako gestor projektu Ministerstvo průmyslu a obchodu a jako realizátor agentura CzechTrade. Obsahovou náplň rovněž dodávají další ministerstva, asociace, aliance a organizace zabývající se podnikáním v ČR a exportem.

Dittrichova 21, 128 01 Praha 2
Zelená linka pro export: 800 133 311
info@czechtrade.cz
www.czechtrade.cz

Realizátor portálu

Gestor projektu

Praha 2008

Jak postupovat při uznání (vaší) odborné kvalifikace

získané v jiném členském státě EU, EHP nebo Švýcarsku?

Uznávání odborné kvalifikace se zaměřuje na posouzení znalostí a schopností konkrétní osoby, přičemž tyto znalosti a schopnosti sice mohou být doloženy dokladem o formální kvalifikaci (vzdělání a přípravě), ale také mohou být doloženy dokladem o faktickém výkonu dané činnosti nebo jiným dokladem. Výsledkem procesu profesního uznávání je rozhodnutí o tom, zda dotyčná osoba má dostatečné znalosti a schopnosti, aby mohla vykonávat konkrétní povolání nebo činnost.

▶ **Kdo může zažádat o uznání odborné kvalifikace v ČR?**

Státní příslušník jakéhokoliv členského státu EU, EHP a Švýcarska, který svou odbornou kvalifikaci získal mimo ČR na území jakéhokoliv výše zmíněného státu. Dále také jejich **rodinní příslušníci, osoby s trvalým pobytem na území ČR a dlouhodobě pobývající rezidenti** (§ 1 odst. 2 zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace).

▶ **Jak má žadatel o uznání odborné kvalifikace postupovat?**

Nejprve musí žadatel zjistit, zda povolání nebo činnost, kterou chce v ČR vykonávat, patří mezi regulovaná či neregulovaná povolání nebo činnosti.

Regulované povolání nebo činnost je takové povolání nebo činnost, pro jejichž výkon jsou v ČR předepsány právními předpisy požadavky, bez jejichž splnění nemůže osoba toto povolání či činnost vykonávat (kvalifikační požadavky, případně bezúhonnost, zdravotní způsobilost a další).

Není-li povolání nebo činnost, kterou zamýšlí uchazeč vykonávat na území ČR, **regulovaná**, je oprávněn toto povolání nebo činnost na území ČR vykonávat, aniž by mu musela být uznána odborná kvalifikace. Zda bude toto povolání nebo činnost vykonávat závisí pouze na domluvě s potenciálním zaměstnavatelem.

Je-li povolání nebo činnost, kterou zamýšlí uchazeč vykonávat na území ČR, **regulovaná**, musí požádat o uznání své odborné kvalifikace u příslušného uznávacího orgánu v ČR.

Uznávacím orgánem, oprávněným rozhodnout v konkrétní věci o uznání odborné kvalifikace, je ústřední správní orgán ČR, do jehož působnosti regulované povolání náleží nebo jehož působnost je regulovanému povolání nejbližší. V případě, že uchazeč hodlá vykonávat regulovanou činnost jako podnikatel ve formě živnosti nebo jako odpovědný zástupce držitele živnostenského oprávnění, je uznávacím orgánem Ministerstvo průmyslu a obchodu. V případě, že o oprávnění vykonávat regulovanou činnost rozhoduje podle zvláštního právního předpisu profesní komora, je uznávacím orgánem tato komora.

▶ **Co musí žadatel o uznání odborné kvalifikace udělat?**

Žadatel **vyplní žádost** o uznání odborné kvalifikace, která je k dispozici na internetové adrese www.msmt.cz. Vyplněnou žádost pak zašle spolu s požadovanými doklady uznávacímu orgánu v ČR odpovědnému za regulované povolání nebo činnost, kterou chce žadatel vykonávat.

V žádosti je nutné uvést následující údaje:

- ▶ identifikační a kontaktní údaje
- ▶ údaje o regulované činnosti, kterou chce žadatel v ČR vykonávat
- ▶ údaje o zamýšlené formě výkonu regulované činnosti (osoba samostatně výdělečně činná, odpovědný zástupce podnikatele nebo v pracovněprávním vztahu)

K žádosti je nezbytné doložit:

- ▶ průkaz totožnosti a doklad osvědčující státní příslušnost
- ▶ doklad o odborné kvalifikaci (doklad o dosažené kvalifikaci, doklad o výkonu předmětné činnosti)
- ▶ doklad o jiné způsobilosti
- ▶ doklad o zaplacení správního poplatku

Správní poplatek za přijetí žádosti o uznání odborné kvalifikace činí 2000,- Kč.

► Co musí udělat uznávací orgán?

Uznávací orgán ČR je povinen o žádosti rozhodnout ve lhůtě do 60 dnů ode dne předložení úplné žádosti (tzn. žádosti obsahující všechny povinné údaje a doložené všemi doklady nezbytnými k jejímu posouzení). Ve zvláště složitých případech nebo v případech, kdy musí uznávací orgán ČR zjistit nebo ověřit skutečnosti u příslušného orgánu jiného členského státu, rozhodne uznávací orgán ČR ve lhůtě do 90 dnů.

Na základě posouzení žádosti vydá uznávací orgán ČR rozhodnutí, kterým:

- uzná odbornou kvalifikaci, nebo
- požaduje od žadatele před uznáním odborné kvalifikace splnění kompenzačních opatření (absolvování adaptačního období nebo složení rozdílové zkoušky), nebo
- zamítne žádost o uznání odborné kvalifikace.

V každém z těchto případů platí, že proti rozhodnutí uznávacího orgánu se lze odvolat.

Uznávání odborné kvalifikace je upraveno zákonem č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace). Řízení probíhá na základě zákona č. 500/2004 Sb., správní řád s odchylkami, které jsou stanoveny v zákoně č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace.

Výše uvedený postup se však uplatní pouze tehdy, je-li žadatel plně kvalifikován vykonávat příslušné regulované povolání nebo činnost ve svém domovském státě nebo ve státě, odkud přichází, nebo jestliže už tam toto povolání vykonával.

Centrum uznávání odborných kvalifikací:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy • Odbor dalšího vzdělávání
Karmelitská 7 • 118 12 Praha 1

Tel.: +420 257 193 579, +420 257 193 376

E-mail: qualifications@msmt.cz • Web: www.msmt.cz

Na internetové adrese Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz pod odkazem „Uznávání kvalifikací a vzdělání v EU“ lze nalézt:

- databázi regulovaných povolání nebo činností
- seznam uznávacích orgánů ČR
- formuláře žádosti o uznání odborné kvalifikace a oznámení o poskytování služeb
- informace o odvolacím orgánu
- text zákona o uznávání odborné kvalifikace
- text směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací